

Emlékkönyv a Gyűjtőből, 1947-ből

*Hadifogságot, internálást, kényszermunkatáborokat,
kitelepitést, szovjetunióbeli és magyarországi
fogházakat, börtönöket, fegyházakat megjárt
és azokat túlélte néhány idős barátaim emlékének.*

Emlékkönyv a Gyűjtőből, 1947-ből

Jegyzetekkel ellátva közléteszi:

SZAKÁLY SÁNDOR

Facultas Cognoscendi Akadémia Alapítvány
Budapest 2025

A kiadvány megjelenését támogatta

**Nemzeti
Együttműködési
Alap**

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Szabadságharcosokért
Alapítvány

Az első borítón: *A Gyűjtőfogházról készült, szív keretbe foglalt rajz az Emlékkönyv egyik számozatlan oldaláról.*

A hátsó borítón: *Gyűjtőfogházról készült rajz az Emlékkönyv 14. oldaláról.*

Szerkesztette: *Kocsis Annamária*

Az angol szöveget *Varjú László Gyula*,
a francia szövegeket *Kovácsné Bödei Ágota*,
a latin szövegeket *Ligeti Dávid* ültette át magyarra.

Szakmailag ellenőrizte: *Zinner Tibor*

A könyvet tervezte: *Barabás Ferenc*

ISBN 978-615-02-3788-6

©Szakály Sándor, 2025

©Facultas Cognoscendi Akadémia Alapítvány, 2025

MOTTÓ:

„...megértettem a népbíróság gyakorlatát, amelynek nem az igazság megállapítása, hanem a kollektív megtorlás volt a célja.”

DR. PIUKOVICH JÓZSEF

(1956. szeptember 1.)

Az Emlékkönyvről

Sokszor és sokan idézik Terentianus Maurus II. Században élt történetíró mondatát: „Pro captu lectoris habent sua fata libelli”, vagyis „Az olvasók felfogásától függ a könyvek sorsa”, bár többnyire röviden: „habent sua fata libelli”, azaz „a könyveknek is megvan a maguk sorsa” – és ezt teszem most magam is. Igaz, nem könyvről, hanem egy kéziratról mondhatom ezt, amely most már könyvként is eljuthat az érdeklődő Olvasók kezébe.

A kéziratnak nem volt címe. Magam adtam neki az *Emlékkönyv a Gyűjtőből, 1947-ből* címet. Úgy véltem, ez fejezi ki leginkább a tartalmát. Rövid, néhány mondatos gondolatok, idézetek – magyarul, franciául, angolul és latinul – halálra, illetve szabadságvesztésre ítéeltől. Közülük számosan a XX. századi magyar történelem egyes időszakának, eseményeinek alakítói, azokban közreműködők, míg mások csak „kisemberek” voltak. Ami összekötötte őket, az a Budapesti Országos Börtön, közismertebb nevén a Gyűjtő.¹ A közösen ott töltött idő során szü-

¹ A ma Budapesti Börtön és Fegyház néven működő büntetés-végrehajtási intézet 1897-ben nyitotta meg kapuit az elítéltek előtt Királyi Országos Gyűjtőfogház néven. 1947-ben Budapesti Országos Büntetőintézet néven működött tovább, majd 1951-ben Budapesti Országos Börtön lett a neve. 1972-től Budapesti Fegyház és Szigorított Börtön néven működött 1978-ig. Attól kezdve pedig az elnevezése Budapesti Fegyház és Börtön. Történetét is érinti Lőrincz József – Mezey Barna: A magyar börtönügy története (Budapest, 2019. Dialóg Campus) című munkája. Hasznos információkat tartalmaz még a Gyűjtőfogházról A Nemzeti Gyászpark

lettek a bejegyzések Bajai László² – háborús bűntett miatt 1947. szeptember 24-én jogerősen hatévi kényszermunkára ítélt és politikai jogainak gyakorlásától tíz esztendőre „megfosztott” – rendőrtisztviselő (rendőrségi díjnok) emlékkönyvébe.

Az Emlékkönyv túlélte a zárkaellenőrzéseket, kijutott a fogságból és annak egy fénymásolt példánya eljutott hozzám 1989-ben. Adományozója, néhai Lám Béla³ volt magyar királyi csendőr főhadnagy, aki a néhány tíz oldalas kis kéziratos emlékkönyvet rám bízta. Az nem került szóba a kis, fekete

és a Kisfogház című kiadvány. (NÖRI Füzetek 5. Budapest, 2018. Nemzeti Örökség Intézete.)

- 2 Bajai László (Budapest, 1914. június 26. – Budapest, 1975. június 2.) A magyar királyi Rendőrség tisztviselője, rendőrségi díjnok. Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók 1.
- 3 Lám Béla (Ungvár [ma: Uzsgorod, Ukrajna], 1918. április 16. – Budapest, 2012. július 24.) Magyar királyi csendőr főhadnagy. 1939. augusztus 20-án avatták a magyar királyi honvéd Ludovika Akadémiáról honvéd hadnaggyá, 1939. szeptember 1-jei ranggal, a gyalogsághoz. 1941-ben elvégezte a csendőrtiszti tanfolyamot és átkerült a magyar királyi Csendőrség állományába. 1942. április 1-jével főhadnaggyá nevezte ki az államfő. 1945-től 1950-ig hadifogoly volt a Szovjetunióban, majd hazaszállítása után Budapesten, a Mosonyi utcai – az Államvédelmi Hatóság felügyelete alatt álló – toloncházban (korábbi nevén Rendőri Fogház és Toloncház), a kistarcsai, illetve kazincbarcikai internálómunkatáborokban tartották fogva. 1953. augusztus 12-e és 1954. március 2-a között Budapesten, az V. kerületi Markó utcai büntetés-végrehajtási intézetben – Budapesti Megyei Börtön – raboskodott. A perében hozott felmentő ítélet után onnét szabadult. Életútjára részletesen lásd: Lám Béla: Emlékképek, gyertyafényben 12 év háborúban és békében 1943–1954. (Budapest, 1998. Magánkiadás).

műanyag borítóba bekötött kéziratral kapcsolatban, hogy neki ki adta át, de az igen, hogy bármikor használhatom, közreadhatom azt. Ennek a felhatalmazásnak immáron több mint harmincöt esztendeje vagyok a birtokában és végre élhetek is vele. A kis emlékkönyv létezéséről már 1989-ben hírt adtam,⁴ de a közreadása mindig halasztódott.

Az Emlékkönyvet – amint jeleztem, én már csak így nevezem – fakszimilében adom közre, de a kézzel írt bejegyzések betűhív átírásban is olvashatók. Az idegen nyelven megfogalmazott mondatok magyarul is. A bejegyzések íróiról a kötet végén, a bejegyzések sorrendjét megtartva – és akinél ismert volt, megadom a fogolytörzsszámot is – rövid életrajzokat közlök. Ezekhez megadtam azon levéltári forrásokat, illetve könyvészeti adatokat, amelyek segítségével az olvasó sokkal több információt kaphat egy-egy személyről, a népbírószági tárgyalásokról, népügyészi vádakról, egymásnak ellentmondó tanúvallomásokról és a sort hosszan lehetne folytatni.

A kötet nem készülhetett volna el a Szabadságharcosokért Közalapítvány, illetve a Facultas Cognoscendi Akadémia Alapítvány erkölcsi és anyagi támogatása nélkül, de Budapest Főváros Levéltára munkatársainak segítsége is nélkülözhetetlen volt. Köszönet érte itt és most is valamennyiüknek!

Ugyancsak köszönettel tartozom Eötvös Györgynek, aki az Emlékkönyvben szereplő személyek születési és halálozási adatainak pontosításában

⁴ Budapesti Gyűjtőfogház. Egy 1947-es emlékkönyv lapjait forgatva. Magyar Nemzet, 1989. szeptember 30. 10. old.

segített, nem kevés kutatómunkát vállalva magára ezzel. Ugyanezt mondhatom el a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár két munkatársáról, Fodorné Bozó Brigittáról és Kiss Gabrielláról, akik a kárpótlási iratokban található fontos információkra hívták fel a figyelmemet. Természetesen köszönet illeti Zinner Tibort is, aki vállalta a szöveg és a jegyzetek véleményezését és számos kiegészítéssel tette azokat teljesebbé.

Úgy vélem, aki kezébe veszi ezt a kis kötetet, elgondolkodhat azon, hogy mi minden is történt Magyarországon 1945-ben és az azt követő években, és az akkori történések miként és meddig is hatottak, illetve, hogy a közös sors, a büntetésben eltöltött idő miként hoz(hatott) közelebb egymáshoz más világnézetű, politikai felfogású embereket, ha valamennyiük elítélése politikai alapon történt.

Bűnösök és ártatlanok bűnhődtek együtt a Gyűjtőfogházban, amelyet a köznyelv egyszerűen csak Gyűjtőként emleget. Az Emlékkönyvbe bejegyzést író harminckilenc személy közül négy elíteltet nem sikerült azonosítani, illetve egy személyre vonatkozóan ezidáig nem került elő levéltári iratanyag.

A harmincnégy személy esetében a jogerős ítéletek a következők (zárójelben a jogerős ítéletek százalékos megoszlása az összes ítélethez viszonyítva):

Kivégeztek hét személyt (21,6%), életfogytig tartó kényszermunkára, illetve fegyházra ítétek nyolc főt (23,5%), 15 évi szabadságvesztésre két személyt (6%), 12 évi szabadságvesztésre két személyt (6%), és ugyancsak két személyt ítétek 10 esztendei szabadságvesztésre (6%). Hat évre szóló

elítélést két fő (6%), öt évre szólót egy fő (3%) kapott, míg négyévi szabadságvesztésre két személyt (6%) ítéltek el. Háromévi szabadságvesztés büntetést kapott négy fő (12%), két év és hat havit pedig egy fő (3%). Kétesztendei szabadságvesztésre ítéltek egy főt (3%) – akit a büntetési idő letelte után a vádak alól felmentettek! – és egy év hat havi szabadságvesztésre ugyancsak egy főt (3%). Egy személyt az ellene folyó tárgyalás során felmentett a népbíróság.

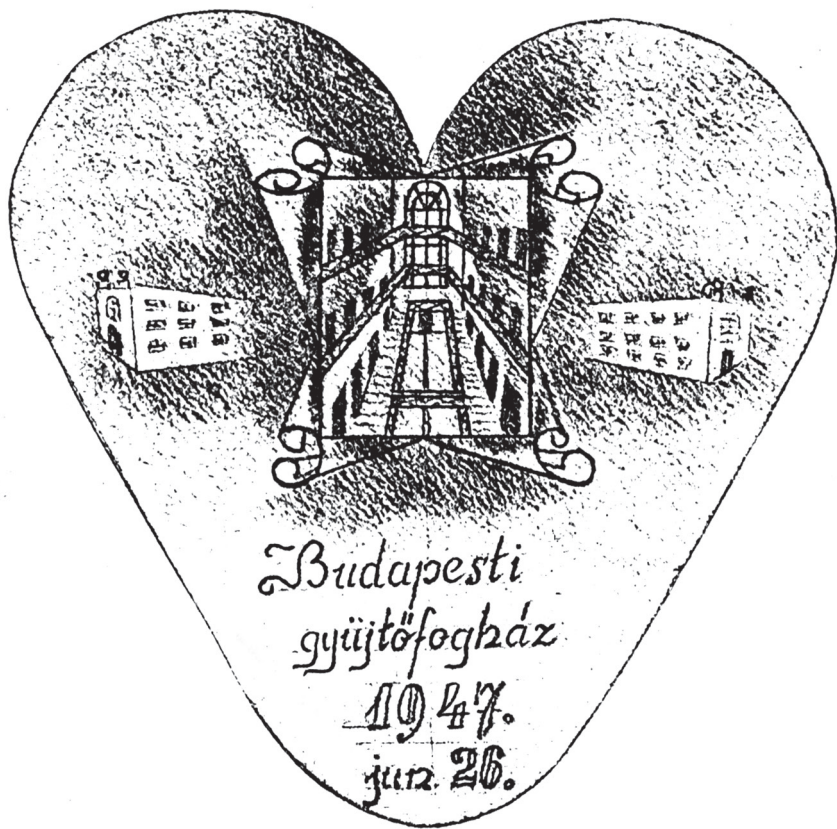
Figyelmet érdemel, hogy az életfogytig tartó kényszermunkára, illetve fegyházra ítélt nyolc személy közül jogerős halálos ítéletet kapott 6 fő (75%), akiknek a halálbüntetését kegyelemből változtatták életfogytig tartó szabadságvesztésre. Megjegyzendő még, hogy minden elítélt esetében vagyonek Kobzást és a politikai jogok gyakorlásától 5, 10, illetve 15 évre történő eltiltást is tartalmazott az ítélet.

Szakály Sándor

Az emlékkönyv lapjai

Jelöletlen oldal

*Budapesti gyűjtőfogház
1947. jun. 26.*

Ex libris Ladislai Bajai

*Unum Deum credo Et unam patriam, et eternam
credo Dei iustitiam, Et resurrecturam, Credo
Hungariam.*

Amen

Patrona Hungariae

ora pro nobis

1945

Bajtárs ird e könyvbe

mit szíved diktál. Erre kér:

Bajai László⁵

1708 tk vz 15 évre ítelt hdgy.

FORDÍTÁSA:

Bajai László könyveiből (könyvtárából)

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, hiszek
egy isteni örök igazságban, hiszek Magyarország
feltámadásában. Amen*

Magyarok Nagyasszonya

könyörögj érettünk.

1945

⁵ Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **1.**

EX LIBRIS LADISLAI BAZAI.

Unam Deum credo - Et unam patriam, Et aeternam credo
Dei iustitiam, Et resurrectionem, Credo Hungariam.
Amen

Patrona - Hungariae
ora pro nobis.

1945 -

*Signum in Hungaria
mit kirakó díszít. Évi félt. Szeged, 1945. 15. évve
ittél 1945.*

I.

Tassy Ferenc	mezőkövesdi plébános	4 évre ítelt	1.
Dr. Donáth György	orsz. gyül. képviselő	halálraitélt	†1947. X. 23. 2.
Szlazsánszky Ernő	iparművész	2 1/2 évre ítelt	3.
Dr. Piukovics József	főispán	vizsgálati fogoly (2 éve)	4.
Nemerey Márton	altábornagy		5.
Dálnoki Veress Lajos	vezérezredes	halálraitélt	5.
Orosz József	tanuló	halálraitélt	5.
Győri József	egyet. hallg.	halálraitélt	6.
Klébert Ferenc		halálraitélt	6.
Görgy Vince	százados, ujságíró	halálraitélt	7.
Florián László	mérnök	3 1/2 évre ítelt	8.
András Sándor	vezérőrnagy (Donáth. ügy)	halálraitélt	9.
vitéz Tóth Gyula		halálraitélt	9.
Wittich-Eperjesi Zoltán	Fhdgy. rajztanár	halálraitélt	11.
Hadi Jenő	százados		12. ⁶

6 A táblázatban az emlékkönyvben bejegyzést írók nevei szerepelnek. A táblázat nem teljes. A nevek mögött szereplő arab számok az emlékkönyv oldalszámozását jelölik. – A szerk.

I.

Tassy Terenc	mezőháverdi plébános	4 évré itelt.	1.
Dr. Donath György	oszt. gyűjt. kezelésű	halálra- itelt.	#. 1947 2 ⁺²³ 2.
Blaaszentöky Ernő	iparművész	2 1/2 évré itelt	3.
Dr. Bimbócs József	főispán	niszabati fogyó (2 év)	4.
Nemesey Márton	altábornagy		5.
Balmási Veress Lajos	vezér- ezredes	halálra- itelt	5.
Orsz József	tanuló	halálra- itelt	5.
Győri József	egyet. hallg.	halálra- itelt	6.
Székely Terenc		halálra- itelt	6.
Görgyi Vince	házasodó nyugdíjas	halálra- itelt	7.
Olósián László	mezőőr	3 1/2 évré itelt.	8.
Andrács Sándor	vezérőrnagy (Donath. úgy)	halálra- itelt.	9.
Anter József Gyula	.	halálra itelt	9.
Wittich-Eperjesi Zoltán	Fhdgy., rajztanár	halálra- itelt.	11.
Hadi Jenő	százados		12.

1.

*Sainte Thérèse a enseigné à parler
avec Dieu – Tu m’as enseigné
à parler la langue maternelle de Ste.
Thérèse.*

*Je fais sa prière pour que tu
arrive autant dans la charité de
Ste. Thérèse, comme j’avance dans
sa langue maternelle.*

*Que le passage de ta vie soit
toujours tellement heureux que fut
celui de la Petite Soeur (vagy) Figure de Jesus.*

Bp – Gyűjtő 1947. jun. 23.

Francois Tassy⁷

L’abbè de Mezőkövesd.

FORDÍTÁSA:

*Szent Teréz tanított meg Istennel beszélni –
te megtanítottál Szent Teréz anyanyelvén beszélni.
Imádkozom, hogy annyira eljuss Szent Teréz
könyörületébe, amennyire én haladok az ő
anyanyelvében.*

*Életed folyása legyen mindig olyan boldog,
mint Jézus Kis Nővéréé volt.*

Bp – Gyűjtő 1947. jun. 23.

Tassy Ferenc

mezőkövesdi plébános

⁷ Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **2.**

Sainte Thérèse^a m'a enseigné à parler
avec Dieu - Tu m'as enseigné à
parler la langue maternelle de Ste.
Thérèse.

Je fais sa prière pour que tu
avances autant dans la charité de
St. Thérèse, comme j'avance dans
sa langue maternelle.

Que le passage de ta vie soit
toujours tellement heureux que fut
celui de la Petite Fleur de Jésus.

Bp - Grijt 1937. jun. 23.

François Jansz
L'abbé de Norwold.

2.

Dr. Donáth György⁸ sajátkezű írása:

*Bajai barátomnak bajtársi szeretettel,
egy napos „jogerős” halálraitéltetésem napján,
emlékül, hogy szabadságát majdan népünk
javára hasznosítsa.*

Budapest, Gyűjtőfogház 1947. VII. 13.

Dr. Donáth György

[---]⁹

Istenem, Szüz Anyám! Hazánkért s Gyurkáért térdelünk Elődbe!!

*„Adj Uram örök nyugalmat György barátunknak
s az örök világosság fényesedjék neki. Megmutatta Ő,
hogyan kell egy igaz magyar katolikusnak meghalni
Istenért, Hazáért Nemzetért és a szabadságért.*

Bp. 1947. október 23-án

Dr. Donáth György kivégeztetése napján.

Bajai László

Dr. Donáth György utolsó szavai:

*„Bátran halok meg a Hazámért, Nemzetemért
és a szabadságért.”*

8 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **3.**

9 Olvashatatlan kézírással.

Dr. Donath György sajátkezű irása:

2.

Bécsi barátságos börtöni me-
tetel, egy napos "jogerős" kel-
vitéltetésem napján, emlékeim,
hogy szabadságom majdan napján
jövök haza.

Pozsony, "Hajós" fogház 1848. VII/3

Dr. Donath György

1848. július 23. a. m. 1848. évi.

Istenem, PÉTER ANNA! Hazánkat & Gyudacsát ferázóulok
Elsabell!

"Hajós" önkéntes nyugalmat jövök barátságos
és önkéntes világonag jövökkeléle néli. Megmutatja Ö. Q.
hogyan kell egy igaz magyar hiteltelenségét meghalni
szelent, hazánkat a m. k. és a szabadságért.

1848. július 23. a. m. Dr. Donath György
Kézirattal napján. Dr. Donath György

Dr. Donath György utolsó szavai: "Bátyaim, ne iud meg, a Hazánkat, Nemzetem
és a Szabadságért!"

3.

Ő többet szenvedett!

Gyűjtő, 1947. VI. 24.

Szlazsánszky Ernő¹⁰

10 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **4.**

3.

HÖRÖK SZENVEDÉSÉ!

Gyűjtő, 1947.VI.24.

Klavansky Orsió

4.

„Mily szépek a hegyeken az örömondónak lábai,
aki békességet hirdet, jót mond, szabadulást hirdet...”
És. 52.7

„Nincsen haragom, de ha tövis és gaz jó élém,
csatára megyek ellene...”
És. 27.4.

*Igaz bajtársi szeretettel 1947. VI. 25-én
vizsgálati fogságom 710.-ik napján.*

*Piukovics József¹¹
2414. vf.*

¹¹ Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók 5.

"Mily szépek a hegyeken az örömmen-
dónak lábai, aki békeséget hír-
del, jót mond, szabadulást hír-
del"

És. 52.7

"Nincsen haragom, de ha tö-
vis és gaz jön elém csatára
'megyek ellene....'

És. 27.4.

Isaac Baylari készített 1947-VI.
25-én, vázlatok egy lapján 710.-ik napján

Isaac Baylari
2414. of.

5.

*Aki mellett az igazság az várhat...,
és a szeretet győzni fog!
Bajtársi együttérzéssel*

Budapest, Gyűjtő 1947. VI. 26.

Nemerey Márton¹²

¹² Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **6.**

Alki mellett az igazság
az várható...; és a sze-
redet győzni fog!

Hajtársi segítségére
Budapest, Gyűjtő, 1947. VI. 26.
Kemény László

Jelöletlen oldal

dálnoki Veress Lajos vezérezredes :

Dans la politique et l'amour, il n'y a „ni jamais, ni toujours”. Comme, est douloureuse la deuxième pensée, tant est rassurante la première!

Votre :

VII/4. dálnoki Veress Lajos¹³

FORDÍTÁSA :

A politikában és a szerelemben nincs sem soha, sem mindig. Amennyire fájdalmas a második gondolat, annyira megnyugtató az első.
dálnoki Veress Lajos

+!

My dear Leslie!

Who trust in God never fails.

Alone trust in God [---]¹⁴ helps you.

Orosz József¹⁵

[---]¹⁶

Gyűjtőfogház

July 4. 1947.

13 Olvashatatlan kézírással. Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **7**.

14 Olvashatatlan kézírással.

15 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **8**.

16 Olvashatatlan kézírással.

dálnoki: Vezető Lajos vezérezredek:

Dans la politique et l'amour, il n'y a, ni
jamais, ni toujours. Comme, est douloureuse la deuxième
pensée, tant est, rassurante la première!

VII 4.

Ötve
taluk: Ferenc Lajos

+

My dear Boris:

Who trust in God never
fail. Who trust in God
are helped.

Yours sincerely
Lajos

July 4, 1943.

6.

„... s igaz: Vannak pillanatok,
Vagyok – első s utolsó!
– s ha üstökön nem ragadjuk, –
sután nézve: múlni hagyjuk:
Bölcsőből lett koporsó!!...”
„Pillanatok című versemből,
szeretettel

Gyűjtő, 47. VII. 4.

Győry József¹⁷

-1547-

Tartsd magad!
Mert most az a legboldogabb,
Ki várni érez várni tud.”
(Ady: „Ki várni érez várni tud”
c. verséből)¹⁸

Klebert Ferenc¹⁹

17 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **9**.

18 Helyesen: Ady Endre: Ki várni tud. „S ki várni érez, várni tud.”

19 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **10**.

...., s'igaz: valamit pillanatok,
 Nagyon - első s' utolsó!
 - I ha üstökön nem vágod át, -
 Lútin név: minden hagyomány:
 Bőrszöveget tényleg koporsó!!!....

"Pillanatok" című
 versenként, gyűjtés

Gyűjt. 47. III. 4. - Gyűjtés
 -1547-

"I magad!
 Mert most az a legboldogabb,
 Iki vámi érez vámi tud."

(ldy: "Iki vámi érez vámi tud"
 c. verséből)

Németország

7.

„A szőlőfürt összezuzva – de borral telt a tömlőd.
Nem merül a lélek sírba: örök élet várjad őt!
Feltáru a börtönajtó: a fogoly megszabadul
A gonoszok hatalmának pokol-lánca mind lehull.”
Ismeretlen.

Ne gyűlöld, sajnáld ellenségeidet!
ez a boldogság titka

Gyűjtő, 1947. VII. 7.

Görgey Vince²⁰

20 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **11.**

7.
"A szőlő fűt összezúzva - de borral telt a tőle.
Nem merül a lélek sírba: örök élet várja őt!
Feltárlul a börtöncajtó: a fogoly megszabadul
A gonoszok hatalmából pokol-bánya mind kiáll."
Toussardhoz.

Ne gyötörd, se jéld ellenségeid!
ez a példosy tized.

gyötör, 1947. VII. 7.

György Péter

8.

Lacikám!

Az Úr tudja, ki mindent lát,

Az vagyok Néked: Jó barát!

S ha még százszor is kárhoztatsz.

Rám mindig–mindég számíthatsz!

Gyűjtő, 1947. július 5-én.

Szeretettel

*Laci*²¹

²¹ Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **12.**

Lacikám!

Az Úr tudja, ki mindent lát,
 Az vagyok Neked: Jós barát!
 I ha még szájszóra is kárkóstol,
 Résem mindig-mindig számmutató!

Gyűjtő, 1948. július 5-én.

szeretettel

Laci

9.

Andráss Sándor²² vezérőrnagy:

Bajai bajtársamnak őszinte barátsággal: mielőbbi szabadságot!

Gyűjtő, 1947. VII. 8.

András tdk

*A „te” hited gyógyít meg „téged”.
Hited a „te”-benned lévő erő. Ha
erős vagy, akkor egészséges is:
és végül – bármily körülmények
között is – boldog.*

Gyűjtő, 1947. VII. 8.

vitéz Tóth Gyula²³

(4896) Jobb III. „fsz.” 36.

22 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **13**.

23 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **14**.

Andráss Sándor vezérőrnagy:

9.

Bajai baytársamnak
őszinte barátsággal: mielőbbi
szabadságot!

Gyűjtő, 1947. VII. 5.

Andráss S.

A "te" hitet győ győzt meg "teged."
S "te" a "te" benned lévő erő. Ha
erős vagy, akkor erősebb is:
és végül - bármily körülmények
között - boldog.

Gyűjtő, 1947. VII. 5.

Andráss S.
(4396) Felt. III. 36.

11.

Kedves Bajtárs!

*Isten a mi édes mennyei Atyánk szeretettel
örködik mindazok fölött, akik Ő benne bíznak.
Bízzuk rá minden dolgunkat, és ajánljuk föl minden
megpróbáltatásunkat és szenvedésünket
Jézus Urunk szent Szívének teljes bizalommal.
Az emberek megfoszthatnak becsületünktől,
vagyonunktól, az eszközök hiányozhatnak,
a bűn megfoszthat Uram kegyelmedtől,
de Benned való bizalmamtól soha. –
Uram Tebenned bízunk! A Te szent Szívedbe vetjük
minden bizalmunkat, mert...
„Akik Tebenned bíznak, mindörökre meg nem
szégyenülnek.
Ámen.*

Bpest, „Gyűjtő.” 1947. VII. /7.

*Bajtársi szeretettel
Wittich–Eperjesi Zoltán²⁴*

24 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **15**.

Kedves Bajtata!

11.

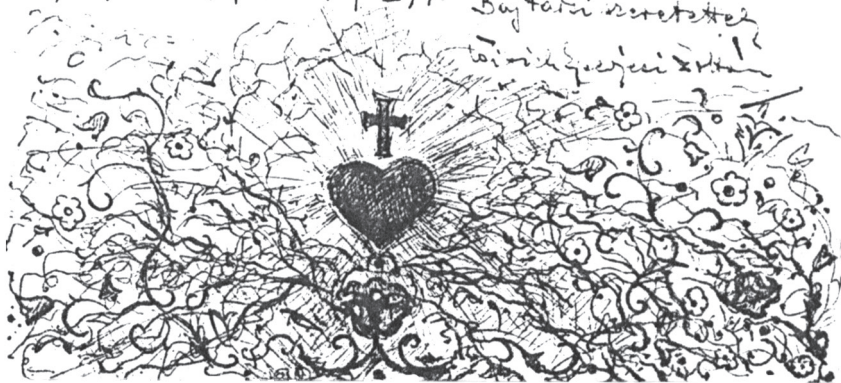
Ísten a mi edes menyjei Anyánk szeretettel örökös mindörök fölött, akik "bezzé lesznek. Bizünk rá minden dolgainkat és ajándékunkat föl minden megpróbáltatásunkat és szenvedésünket - Jézus hitünk szent Szívével teljes bizalommal.

Az embernek megfontolható becsületünk-től, megismerésünk, az erkölcsi hiányosságaink, a bűn megfontolható bűn megismerésünk, de Benned való bizalmunktól soha.

Hoztam Te benned bizunk! A Te szent Szívedbe vetjük minden bizalmunkat, most...

"Akkor Te benned bizunk, mindörökös meg nem régenünk. Ámen.

Bp. "Gyűjtő" 10.47. 11/7. Bajtatai szeretettel
és megismeréssel

12.

- - -

*Be still, sad heart and cease repining
Behind the clouds is the sun still shining!
Thy fate is the common fate of all:
Into each life some rain must fall,
Some days must be dark and dreary.
(Henry W. Longfellow)²⁵
Wishing you all the good [---]²⁶
Hadi Jenő²⁷*

FORDÍTÁSA:

*„Maradj erős szívem (nyugton)
szomorú szív és ne panaszkodj.
A felhők mögött a nap mindig süt.
A te sorsod mindnyájunk közös sorsa.
Minden életben kell, hogy essen az eső,
S kell, hogy néhány nap sötét és szomorú legyen.*

25 Az idézet Henry W. Longfellow: *The Rainy Day* című verséből származik.

26 Olvashatatlan kézírással.

27 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **16**.

He still sad heart and cease, repining;
 Behind the clouds is the sun still shining!
 Thy fall is the common fate of all:
 Into each life some rain must fall,
 Some day, must come, to hard and dreary.

(Henry W. Longfellow)

Wishing you all the good wishes, yours

Stadjevi

Corditára:

"Marsaj cío nebu (nyquist) monoru triv is ne panakodj.
 A lelkiök mögött a nap mindig süt.
 A té sorrod mindnyajunk hiús porra!
 Minden életben kell, hogy essen az éis,
 S kell, hogy vilány nap tötet is monoru leggen.

13.

Laci Bátyámnak:

„Emberi műveket mértéken fölül sohasem
fog csodálni az, a ki Isten fiának tartja magát.
A ki pedig képes Istenen kívül mást is csodálni,
az önmagát taszítja le méltóságának magas polcáról.”

(Cyprian. *De spectac.* c. 9)²⁸

Faludi Gábor.²⁹

Istenért! Hazáért!

Gyűjtő [---]³⁰

28 Az idézett mű írója és címe helyesen: Cyprianus Carthagenensis – Libri de Spectaculis.

29 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **17.**

30 Olvashatatlan kézirással.

Laci bátyámnak:

„Emlékeim méltóan főtől sokasom
 fog emlékeimre, a ki Istent főtől tart-
 ja magát. A ki pedig képes Istent ki-
 vül mást is emlékeimre, az önmagát
 tisztán le méltóan magának polcra.
 (Cyprian. de spect. c. 9)

Jelentő Győr.

Istent! méltó!

1888. 11. 11.

1888. 11. 11.

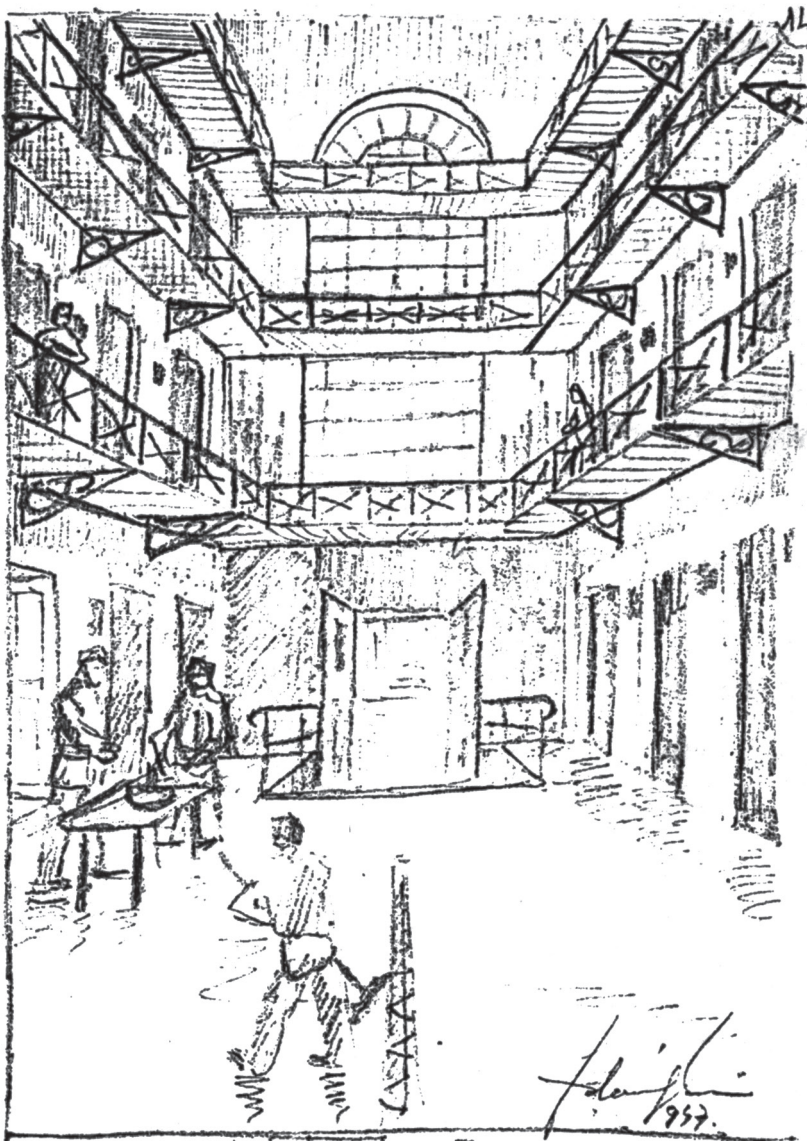
14.

[---]³¹

947.

Gyűjtőfogház Jobb III. oszt.

³¹ Olvashatatlan aláírás.

Gyűjtőfogház Jobb III. oszt.

Jelöletlen oldal

*Ha szerencséd eddig el is hagyott,
csak Istenben bizzál,
megjön a te vigaszod!
Bajtársi szeretettel*

*Murger János³²
6448
Gyűjtőfogház, 947. III. 7.*

32 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **19**.

47
Te szerencséd eddig el is ha-
gyott, csak Sztámben bíznai,
megjön a Te vigaszod!

Baráti szeretettel

Murgerósnos

Ököl.

1971. máj. 11. 11. 11.

15.

Megszívlelésül írom emlékkönyvedbe zászlósi felavatásom napján, 1911. VIII. 18-án egész életemre szóló magam kigondolta jelmondatomat:

Hinni, bizni, akarni!

Életem során sok mindenen mentem keresztül, egyedüli támaszom volt a hit, a bizalom, az akarat.

Sokféleképen magyaráztam magamnak és másoknak e szavak tartalmát és értékét, de bármiként is magyaráztam 36 éven át a vezertengely:

Isten, haza, család

mindmáig megmaradt és amíg a jó Isten éltet meg is marad.

Ezt ajánlom minden magyar bajtársamnak különösen most, amikor az egész világ emberisége Isten küldötte megpróbáltatások súlya alatt nyög.

Istenbe vetett **hit**, **bizalom** és isteni **akarat** segíthet csak az emberiségen.

A **hit** csodákat mivel és a megpróbáltatások ellenére is diadalmaskodik.

A **bizalom** összeköt Istennel és mind közelebb visz Hozzá.

Ha Isten **akarata** a mi akaratunk, a Mindenható meghagyja akaratunkat, amely Isten segedelmével történt lélekben való ujjászületésünk után nem lehet más, mint a **Krisztusi szeretetre felépített**, boszú-gyűlöletmentes megújított **Magyarország** millió és millió rohamosan szaporodó megbékélt, szorgalmas, megelégedett, boldog és **Szentháromság egy igaz Istent dicsérő egészséges magyar családdal**.

Gyűjtő, 1947. július hó 9.

vitéz László Dezső vezds.³³

4421

33 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók 20.

Megszivlelésül írom emlékkönyvedbe záslósi 15.
felavatásom napján, 1911 VIII. 18-án egész életemre
szedő magam kigondolta jelmondatomat:

Hinni, bizni, akarni!

Életem során sok mindenben mentem keresztül,
egyedüli támaszom volt a hit, a bizalom, az akarat.

Sokféleképpen magyaráztam magamnak és más-
soknak e szavak tartalmát és értékét, de bármi-
ként is magyaráztam 36 éven át a vezertengely:

Isten, haza, család

mindmáig megmaradt és amíg a jó Isten éltet
meg is marad.

Ezt ajánlom minden magyarbajtársamnak
különösen most, amikor az egész világ emberisége
Isten küldötte megpróbáltatások sálya alatt
nyög.

Istenbe vetett hit, bizalom és isteni akarat
segíthet csak az emberiségen.

A hit csodákat mivel és a megpróbáltatá-
sok ellenére is diadalmasra kovácsolja.

A bizalom összeköti Istennel és mind köze-
lebb viszi hozzá.

Ha Isten akarata ami akaratunk, a Min-
denható meghagyja akaratunkat, amely Isten
segédelmével történt lélekben való újfaj szüle-
tésünk után nem lehet más, mint a Krisztusi
szeretetre felépített, baszi-gyűlöletmentes
megújított Magyarország millió és millió
rohamosan szaporodó megőrkélt, szorgalmas,
megelégedett, boldog és Szentháromság egy igaz
Istent dicsérelő egészséges magyar családdal.

Gyűjtő 1947 július 20. 9. p. 1

vilni Zászló 1910 1915
4421

16.

*Ha majd ismét kilépsz az élet
küzdőterére, küzdj a boldogabb
jövőért, fegyvered legyen a vallás
és tiszta erkölcs, mert szeretett Hazánk
csak akkor lesz újból nagy és meglege-
dett, ha a nemzet visszatér a Ma-
gyarok Istenéhez vezető útra.*

Bajtársi üdvözlettel:

Gyűjtőfogház, 947. VII. 3.

Zsigmond Géza³⁴

8190

34 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **21.**

Ha majd ismét kilépsz az élet
 küzdő terére, kívádj a boldogabb,
 jövőért, legyőzve legyen a vallas
 és istorta erővel, mert szeretett Hazánk
 csak akkor lesz híjód nagy és meglege-
 dett, ha a nemzet visszatér a Ma-
 gyarok Istenehez vezető útra.

Bayfarsi művészettel

Gyűjtőkönyv, 94 f. VII. 3

László Mihály
 sigo.

18.

*„A jog és törvény méltóságát
arra használni, hogy magánsérelmet
megbosszuljunk: nyílt bevallása
gyöngeségünknek, gyávaságunknak
és alacsony szellemünknek!”*

*Ezt az örök igazságot Julius Caesar,
a világtörténelem – kétségkívül –
egyik legnagyobb államférfia mondta:
2000 évvel ezelőtt!
Vajh, jönne el újra a klasszikus kor!*

*Baráti szeretettel
Bp. 947. X. 10.
Várkonyi István³⁵*

35 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **22.**

"A jog és törvény méltóságát arra hozudlni, hogy magánúrelmet megbosszuljunk: nyílt bevallása gyöngeségünknek, gyöngeségünknek és alacsony emlémeinknek!"

Ezt az örök igazságot Julius Caesar, a világtörténelem - kétség kívül - egyik legnagyobb, állampolgári mandta: 2000 évvel ezelőtt! Vajh, jönne el újra a klasszikus kor!

Zarati szeretettel

3p. 947. x. 10.

Vaskanyi János

19.

Kedves Lacikám

*hiábavaló és keserű börtön-életünknek
mégis van haszna: itt bölcsebbé leszünk.*

*Itt megtanuljuk azt, hogy az egész élete mulandó
semmiség – a fajta sorsa minden, a fajta sorsa örök.
Az egészre zúduló sorscsapásokat – a legnagyobbat
is – a halált – csak az tudja emelt fővel, megbékélt
lélekkel fogadni, aki egész lényével be olvadt fajtája
életébe. Itt ráeszmélünk arra, hogy mi képesít a hősi
halálra: a tudat, hogy fajtánk élete örök, s ez új erény
halhatatlansága.*

Szeretném, ha minden bajtársam megtanulna még

Kedves barátom

hiánzó és Reserő
 történet-életműve megismerés
 helye: itt kölcsebbé leszünk.
 Itt megtanuljuk azt, hogy
 az egyes életmódok semmi-
 sej - a fagyó sors minden, a fagy-
 tá sors a sors. Gy. egyéne zűd-
 lő sorsasorsot - a legnagyobb-
 jut is - a halált - csak az tudja e-
 mellé jöni, megkérte jellemtől
 fogadni, aki egyes lényével be-
 állt a fagyó életbe. Itt rá-
 eszmélünk arra, hogy mi Reser-
 őt a lény jelleme: a tudat.
 hogy juttatja életét sors
 az egyes jellemtől kezdve.
 Szeretném ha minden
 barátom megtanulna meg-

egyet: halálisan szeretni,
halálisan gyűlölni; szeretni közről is –
gyűlölni távról is!

Felismerésem szerint ezeknek az érzéseknek a hiánya
végzetes volt a magyarságra. Mi eddig testvéreinket
csak messziről szerettük – egymás közelségében
civakodtunk; ellenségeinket csak a szalmalángis
közelségben gyűlöltük – az idő és tér távolságában
mindent megbocsájtottunk!

Szeretem hinni, hogy minél többen átérezzük itt
a cellánk magányiban ennek a lelki átalakulásnak
szükségességét, s arra magunkat ránevelve – magyar
testvéreinket is ráneveljük!

Ugy legyen.

Gyűjtőfogház, 1947. okt. 29.
Magyar testvéri szeretettel:
? Gyula³⁶

36 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlék-
könyvbe bejegyzést írók **23**.

szegyet. Iskoláson szeretni -
Iskoláson gyűlölni; szeretni
Közélel is - gyűlölni tőle
is!

De hisz merészem szerint ez a
nem az érés eredménye. Hisz
népzetes volt a megismerése. Ah
eddig testvéreinket csak massi-
vül szerettem - egy kis közlelésben
érintkeztem; de az évekkel csak
a szelvényes közlelésben egy-
tőlünk - az idő is ter közlelésben
mindent megismerővé várt!

Szeretem hinni, hogy mi-
vel többet ismerünk M. cellis
megismerésünk a halál utáni
világunk szelvényesét a
megismerésünkünk - meg-
testvéreinket is ismerjük!

ny. egyen.

Cyriákus, 1947. okt. 29.

Magyar testvéreink gyűlölet

Cyriákus

20.

*Hol Isten őrködik,
Ott a pókháló is
Kövár!
S minthogy Isten mindenütt
Jelen van, itt is, most is,
És mindenkor mindenütt
Ő vár!*

*Budapest, Gyűjtőfogház, 1947. július 5.
Miklósi József³⁷*

37 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **24.**

Hol Isten örködik,
 Ott a pókeháló is
 Kóder!

É mint hol Isten mindent
 velen val, itt is, most is,
 É mindenkó, mindent
 É hol!

Budapest, Gyűjtőszoba, 1947. július 5.
 Miklós József

21.

„Mert ha megbocsátjátok az embereknek
az ő vétkeiket, megbocsát nektek is
a ti mennyei Atyátok.
Ha pedig meg nem megbocsátjátok³⁸
az embereknek az ő bűneiket,³⁹
a ti mennyei Atyátok sem bocsátja meg
a ti vétkeiteket...

(Máté ev. 6. 14. 15.)

Bilkei Pap Zoltán⁴⁰
1947. július 4. Gyűjtő

38 Itt Bilkei Pap Zoltán tévesen ismételte az igekötőt.

39 Helyesen: vétkeiket.

40 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **25.**

"menk la meybosaijator az emberek -
 nek az ő vitézke, meybosai mekai
 is a Gi memmyei gyáiorok.

ka pealy my mem bosaijator az em-
 bernek az ő vitézke, a Gi memmyei
 gyáiorok sum bosaija my a Gi vitéz-
 ke!

(mái ur: 6.14,15.)

Diuzei Pap bosai¹
 =

1947. július 4. Gyűjtő.

24.

„Jó az Úr a benne bizókhoz és az őt kereső lélekhez.
Jó csendesegben várni az Isten szabadítását.”
(Siralmi 3.25–26.)⁴¹

„Mert akit szeret az Úr, megsanyargatja, megfenyít
pedig minden fiat kit magához fogad.”
(Zsid. 12,6.)

*Nem jogerős halálos ítélet harmadik hónapjában.
Magyar testvéri szeretettel*

1947. VII. 7. Gyűjtő
Pálincás András⁴²
8385.

41 Az idézett igehely helyesen: Jeremiás siralmi 3:25–26.

42 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók 26.

"Jó az Úr a benne bírákban
és az őt kereső lelkekben. Jó csodas-
regben várni az Isten szabadítását!"

(Siralmi. 3.25-26.)

"Mert akit szeret az Úr, megsa-
nygatja; megfenyít pedig minden
fiát hit magához fagyad!"

(Esd. 12, 6.)

Uraságomra hálával telt harmadik
hánapjában.

Magyar testvéri szeretettel

1977. VII. 7. Gyjtő.

Páliskis Anna
8385.

26.

*Igaz barátsággal a nehéz
napok emlékére Laci barátomnak.*

Gyf. 947. július 24.

Tibóth Kálmán⁴³

⁴³ Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **27.**

26.

Legy barát napot a jelen
napot emlékre Luci barátom
narr.

1987. július 24.

Libett Kalmár

32.

*Igazán csak, az tud
tűrni aki igazságban élt.
Aki igazságban élt az
győzni fog.*

*Bp. 1947. VII. 9.
Széki Gábor⁴⁴*

44 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **28.**

Szaván csak, az tud,
 tünni aki igazságban áll.
 Aki igazságban áll, az
 egyőnni fog.

Bp. 1947. VI. 9.

Lukács Gábor

34.

„Imádd az Istenséget!”

„Szeresd a Hazát!”

Ez a két legelső rendszabás
Pythagoras aranytételeiben.

Ez a két mondat kifejezi mindazt,
ami egy férfi életét betöltheti.

Tudom, hogy mind a két érzés már születésedtől fogva
mélyen benned gyökerezik, hiszem és remélem,
hogy hamarosan mint [---]⁴⁵

Lacikám! A közösen eltöltött
idő- és megpróbáltatásokon keresztül mindig
igaz baráti és testvéri szeretettel gondolok
Rád és őrizlek meg emlékezetemben.

Gy. f. 947. VII. 10.

Fokta Lajos⁴⁶

45 Olvashatatlan kézírással.

46 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók 29.

"Imádd az Istenséget!"

"Szeresd a Szomszédodat!"

És a Kéts legelső rendszere
Pythagoras aranytörvényében. És a Kéts
mondats kifejezi mindazt, ami egy férfi
életét betöltheti.

És látom, hogy mind a Kéts ésszerű
szót méltóan föl fogja nézni benned
gyölemlid; hiszen én is látom, hogy hanna-
rosan, mint az ember, meg akarja látni
teged ezekben.

És látom! A körösen előléptetett
idő- és megismerhetetlenségben kerestél min-
dig igaz barátit és testvérit szeretettel gondolatod
Rád és örízted meg pulzáló szívedben.
Ep. f. 977. v. 10. *forgetta hajós.*

36.

Kedves Lacikám!

Átkozom a sorsot, hogy ide a [---]⁴⁷ mások helyére juttatott bennünket. De egyben áldom is, mert megengedte a jó Isten, hogy Téged és még rajtad kívül sok-sok igaz, jó, keresztény magyart megismerhettem. – Olyan magyarokat, kik tudják, és hiszik azt, hogy ez az életünknek csak egy hosszúra nyuló nagypéntekje – mely után jön a feltámadás!!!

Én kérem az Istent, hogy a sokat szenvedett népünknek engedje meg, hogy ezt az öröm ünnepet minél előbb megérjük. S együt örüljünk, szent hazánk kék egén a szabadon világító arany színű napnak.

Gyűjtőfogház, 1947. VI. 22.

Baráti és bajtársi szeretettel

Schwalm János⁴⁸

–1559 – rab.

47 Eredeti szövegben kipontozva.

48 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **30**.

41. Stevens barátság!

Átköszöm a sorsot, hogy
sok a --- mérsékelt köfőre jut-
talatt beünnelt. De egyben
áldom is, mert megengedte a
jó sors, hogy Tigris és még
rajta is kívül sok sok igaz,
jó, kecselény meggyort meg-
ismerhetem. --- Ugyan magya-
rkat, kik tudják. És hiszik
azt, hogy az az életünk
már egy koronán nyúló

36.

maggyűntekje — mely után
jön a feltámadás!,,!

Én kérem az Istent, hogy
a sokat szűnvevett népsimk
nek sürgőse meg, hogy
sok az óráin imádkoz mind
előbb megérjünk. S együtt
örüljünk, szent szavak
kék egem a szabodon nla
gőte arany óriási napnak.
Gyűjtőkönyv, 1947. II. 22.

Barati és bajtársi szeretettel.

Schwarz János
= 1939. máj.

Jelöletlen oldal

*Bajtárs,
ne félj a szenvedéstől és megpróbáltatástól,
mert ezeknek tüzeiben edződik acélossá
a férfiúi jellem,
csiszolódik értékes gyémánttá a lélek.
Ne feledd, hogy ezzel is,
itt is hazádat szolgálod!*

Bajtársi szeretettel

Borza József⁴⁹

1539.

Gyűjtőfogház, 947. jul. 7-én.

49 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **31.**

Bajtárs,

ne féj a szenvedéstől és meg-
próbáltatástól, mert ezek-
nek tüzeiben edződik acé-
lissá a léleki jellem, csiszó-
lódik értékes gyémántté a
a lélek. Ne feledd, hogy
ezzel is, itt is hazádat szolgálod!

Bajtársi szeretettel
Morza József
1939.

Gyűjtőlapra, 997. júl. 7. é.

43.

*Bajtárs!
A közös sors kötött össze a szenvedésben.
A közös sors tartson össze minket a célra
Ne legyen többé elválasztó
Ami a magyart szétszakítsa.
Isten legyen erősségünk
Isten legyen győzedelmünk.
Bajtársi szeretettel
Balogh Miklós.⁵⁰ 6564.
Gyűjtőfogház. 1947. VII. 2.*

⁵⁰ Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **32.**

Bajtárs!

A köcső son hozott össze a szenvedésben

A köcső son tartson össze minket a célra

Né legyen többé elválasztó

Ami a magyart szétszakítja.

Isten legyen erősegiünk

Isten legyen győzedelmünk.

Bajtársi szeretettel:

Balogh Miklós. 6564.

Gyűjtőközlés. 1947. VII. 2.

47.

*Barátságunk emlékére!
Száraz ágon döglött veréb;
Emlék könyvben ez is elég.
A száraz ág elkorhad,
Döglött veréb elporhad,
De szeretetem Lacikám!
Örökké meg marad.*

Gyűjtőfogház, 1947. VII. 14.

„Guriga”⁵¹

a tiz nap mulva szabaduló háborus bünös.

51 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **33.**

Barátságunk emlékére!

Szárva ágon döglött veréb
 Emlék könyvben ez is elég.
 A szárva ág elkorhad,
 Döglött veréb elporlad,
 De szeretetem Lacikám!
 Örökké meg marad.

Gyűjtőfogház, 1947. máj. 14.

"Guriga"

a ház nap múlva szabaddal - kibornasított.

50.

Veres P. „Mit ér az ember ha magyar?” könyvéből
„A legfőbb amit az ember elérhet –:
a heroikus élet...”
(Nietzsche)⁵²

947. júl. 4-én Homolay Zoltán⁵³

⁵² Helyesen: Nietzsche

⁵³ Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **34.**

Vers P. 4. tit. é. az ember ha magyaráz. Könyvél 50.

"A legtöbb aint az ember életét -
a heroiikus élet..."

(Nitzsche)

947. júl. 14. é. Zsuzsanna Jókai

52.

*Lacinak!
Szeresd a hazádat,
mert a hazaszeretetet krisztusi erény.*

*Bpest, 1947. VII. 8.
Bajtársi szeretettel:
K. Horváth Sándor⁵⁴
Braunitzer Imre⁵⁵
Gulyás János⁵⁶*

54 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **35**.

55 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **36**.

56 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **37**.

Szácinak!

Szeresek a hazádat, mert a hazaszeretefi
Brisztusi erény.

Bpest, 1914. V. 8.

Sajtórsi szeretővel:

K. Fonyóth, Katalin
Brombergi Sára
Gulyás Mária

53.

„...Lesz még szőlő s lágý kenyér!...”

[---]⁵⁷

947

57 Olvashatatlan aláírás.

„... Lesz még piros is lajz kemjő!...“
Siham
947

61.

*Van, aki csak az égi háború
dörgéséből hallhatja ki Isten szavát;
van, ki az élőlények létért
való küzdelmében láthatja,
tűzokádó hegyekben érezheti meg
Őt; – mily boldog ellenben az,
aki kéri Isten lehelletét
és szívverését, a tiszta
és erős szeretet lélegzetéből
és dobogásából.*

Bajtársad:

Fejős László⁵⁸

8962

Gyűjtő, 1947. VII. 14.

58 Személyére vonatkozóan részletesebben lásd: Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók **39**.

Vau, ki csak az égiháború
 dörgéséből hallhatja ki Istent sza-
 vát; vau, ki az élőlények létét
 való küzdelemben láthatja, tűz-
 okádó hegyekben érezheti meg
 Őt; — miig boldog elevenben az,
 aki kiereszi Istent lehelletét és
 szívverését, a tiszta és erős
 szeretet lélegzetéből és dobo-
 gaból.

Praytárad:
 János László
 1862.

Oppijtő! 1847. máj. 17.

Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók

1.

BAJAI LÁSZLÓ, (1738) rendőrségi tisztviselő, rendőrségi díjnok (Budapest, 1914. június 26.–Budapest, 1975. június 2.)

Érettségi vizsgáját követően római katolikus teológián tanult 1941-ig. 1941. március 9-én nyert felvételt a Magyar királyi rendőrség budapesti főkapitányság állományába. A főkapitányság Elnöki, majd Erkölcsrendészeti Osztályán volt beosztott tisztviselő. 1944. augusztus 26-tól a IX. kerületi rendőrkapitányságon volt pénztári ellenőr. A Magyar Államrendőrség Budapesti Főkapitánysága Politikai és Rendészeti Osztályának beosztottjai 1945. június 4-én letartóztatták, 1945. július 5-től harminc napra előzetes letartóztatásba helyezték. Folytatólagosan elkövetett népellenes bűntettel vádolták. A Budapesti Népbíróság Nb. 2740/1946-5. számú ítéletével 1945. december 20-án 15 évi kényszermunkára ítélte és politikai jogainak gyakorlásától 20 évre eltiltotta. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1947. szeptember 24-én kelt NOT I. 1035/1946. számú ítéletével háborús bűntett elkövetésével vádolva, jogerősen 6 évi kényszermunkára ítélte és politikai jogainak gyakorlását 10 évre felfüggesztette. A büntetést a Pestvidéki Törvényszék Fogházában, a Budapesti Megyei Börtönben, a Gyújtófogházban és Várpatlán (Cseri akna) bányamunkán töltötte. 1954.

április 15-én „feltételes szabadságra bocsájtva”. 1994-ben özvegye az Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatalhoz kártérítési kérelmet nyújtott be – szovjet hadifogságban eltöltött évekre hivatkozva –, melyet a hatóság 1994. december 19-én elutasított.

HU BFL XXV. 1. a. 2740/1945; HU BFL VII. 102. a. 2372/1945.
VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár Személyi Kárpótlási iratok, 220476428.

2.

TASSY FERENC, római katolikus pap (Kápolna, 1898. június 23.– Gyöngyös, 1971. június 15.)

1921. február 6-án szentelték pappá Egerben. Számos településen szolgált, 1940-től Mezőkövesden. 1945. június 11-én feljelentés nyomán a szovjet katonai hatóságok letartóztatták. A miskolci népügyészség indítványára – a Borsod című lapban 1940 és 1943 között megjelent írásaiért – a Miskolci Népbíróság 1945. augusztus 1-jén Nb. I. 163/1945. számú ítéletével népellenes bűntettek elkövetése miatt – faji és felekezeti izgatás – 7 évi szabadságvesztésre (börtönbüntetésre) ítélte és politikai jogainak gyakorlásától 10 évre eltiltotta. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1946. április 17-én a NOT 592/1945/9. számú ítéletével 4 évi börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte és politikai jogainak gyakorlásától 10 évre eltiltotta. 1949 nyarán betegen került szabadlábra. 1957-ben plébános, 1959-ben címzetes kácsi apát lett.

HU BFL VII. 101. d-rab. VI-1895/1947; Magyar Katolikus Lexikon. Budapest, 2008. Szent István Társulat XIII. kötet, 700. old.

3.

DR. DONÁTH GYÖRGY, politikus, volt országgyűlési képviselő (Budapest, 1904. január 30.– Budapest, 1947. október 23.)

A budapesti Királyi magyar Pázmány Péter Tudományegyetemen szerzett diplomát és jogtudományi doktori címet. 1932 és 1938 között a Magyar királyi Központi Statisztikai Hivatalban dolgozott. A Magyar Élet Mozgalom egyik szervezője, vezetője volt. 1939-ben a Magyar Élet Pártja országgyűlési képviselője lett Budapest III. kerületében. A Magyar Testvéri Közösség létrehozásában aktívan részt vett és annak egyik vezetőjeként 1946. december 14-én letartóztatták, 1947. január 30-tól előzetes letartóztatásba helyezték. Az ún. köztársaság-ellenes összeesküvés I. rendű vádlottja volt. A Budapesti Népbíróság 1947. április 16-án Nb. XXII. 650/1947/29. számú ítéletében hirdette ki halálos ítéletét. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1947. július 2-án NOT I. 1514/1947/51. számú ítéletével a halálos ítéletet jogerőre emelte. Kegyelmi kérvényét a Magyar Köztársaság elnöke 1947. október 8-án elutasította. Az ítéletet – kötél által – 1947. október 23-án a Gyűjtőfogházban hajtották végre. A Fővárosi Bíróság az ítéletéről 1991. június 15-én kiállította a semmisségi igazolást.

HU BFL XXV. 1. a. 3063/1947.

Szekér Nóra: Titkos társaság. A Magyar Testvéri Közösség története. Budapest, 2017. Jaffa Kiadó; Földesi Margit: A megszállók szabadsága. Budapest, 2002. Kairosz Kiadó; Szent-Iványi Domokos: Visszatekintés 1941–1972. Budapest, 2016. Magyar Szemle Könyvek; Donáth György utolsó szó jogán mondott beszéde. Szerkesztő: Csicsery-Rónay Ist-

ván. Washington, 1988. Occidental Press. (Budapesti kiadása 1998-ban.); Kubinyi Ferenc: Az első kirakatper. In: Beszélő, 1988. 2. szám, 15–16. old.; Kende Péter: Tisztelgés egy mártír előtt. Magyar Hírlap, 1997. április 15. 7. old.; Gellért Ádám: Donáth György, egy antiszemita politikus országgyűlési portréja. Napi Történelmi Forrás, 2016/02/16.; Országgyűlési Almanach az 1939–1944. évi országgyűlésről. Szerkesztette: Haeffler István. Budapest, 1940. Haeffler István kiadása. 161. old.; Iratok a magyar igazságszolgáltatás történetéhez IV. kötet. Kúriai teljes ülések, Népbírósi statisztikák IM – állásfoglalások Kegyelmi előterjesztések Nagy Imre és társai ügyei. Szerkesztette: Szabó Győző–Horváth Ibolya–Zinner Tibor–Solt Pál–Zanathy János. Budapest, 1995. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt. 148. old.

4.

SZLAZÁNSZKY ERNŐ, magántisztviselő, iparművész (Vágújhely [ma: Nové Mesto nad Váhom, Szlovákia], 1905. március 5.–Budapest, 1982. szeptember 9.)

Nyilas–hungarista tevékenysége okán a Magyar Államrendőrség Budapesti Főkapitánysága Politikai és Rendészeti Osztályának tagjai 1945. február 21-én lakásán (Budapest, XII. Városmajor utca 18. I/2.) letartóztatták. 1945. április 18-án büntetés-végrehajtási intézetbe szállították és a Budapesti Népbíróság Nb. VII. 374/1945. számú, 1945. július 10-én kelt ítéletével háborús bűntett vádjával 8 havi börtönbüntetésre ítélte és politikai jogainak gyakorlásától 10 évre eltiltotta. 1945. december 16-án szabadult. 1946. február 8-án ismét letartóztatták és a budapesti Mosonyi utcai toloncházba (Rendőri Fogház és Toloncház) került, mint internált. A Budapesti Népbíróság 1946.

szeptember 20-án kelt Nb. I. 3160/1945-7. számú ítéletével 2 év 6 havi börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte és politikai jogainak gyakorlásától 10 évre eltiltotta. A Népbíróóságok Országos Tanácsa az ítéletet a NOT IV. 593/1947-9. számon jogerőre emelte. Büntetését letöltve 1948. szeptember 19-én szabadult és Városmajor utcai lakásába költözött.

HU BFL VII. 101. d. 4079/1948; HU BFL VII. 102. a. 653/1945; HU BFL XXV. 1. a. 3160/1945.

5.

DR. PIUKOVICH JÓZSEF, (2414) politikus, volt országgyűlési képviselő, volt főispán (Bácsalmás, 1895. január 31.– Gyöng, 1977. március 29.)

A Budapesti Tudományegyetemen szerezte meg az államtudományi tudorságot. Az első világháborúban tartalékos tisztként (hadnagy) harcolt a császári és királyi 51. gyalogezredben. Az 1920-as, illetve 1930-as években tartalékos főhadnagy, majd tartalékos százados lett. Az 1920-as években Pest vármegyében közigazgatási gyakornok volt, majd tiszteletbeli főszolgabíró 1927-ben. 1934-től a Földművelésügyi minisztérium gazdasági felügyelői karába került és 1936-ban az Országos Zöldmező-Szövetség ügyvezető alelnöke, majd 1939-től elnöke lett. 1939-ben a Magyar Élet Pártja programjával lett országgyűlési képviselő Tokaj-Hegyalján. Elismert mezőgazdasági szakemberként tartották számon. 1944. május 23-án Bács-Bodrog vármegye főispánja lett. Tiszteről 1944. augusztus 8-án lemondott és nyugállományba vo-

nult. 1944. november 6-án a már a szovjet Vörös Hadsereg által elfoglalt Bács-Bodrog vármegye főispánjává nevezték ki. Tisztét ténylegesen nem töltötte be. 1945. január 5-én a Német Birodalomba távozott, ahonnét 1945 júliusában tért vissza Magyarországra. 1945. augusztus 20-tól előzetes letartóztatásba került és népellenes büntet-tekkel vádolta meg a népügyészség. A Budapesti Népbíróság Nb. IV. 3573/1945/20. számú ítéletével, 1947. november 22-én népellenes büntettek elkövetése miatt 10 évi fegyházbüntetésre ítélte és politikai jogainak gyakorlásától 10 esztendőre eltiltotta. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1949. március 9-én kihirdetett NOT III. 305/1948/26. számú ítélete 10 évi fegyházbüntetést, teljes vagyonekőbzást és a politikai jogok gyakorlásától 10 évre történő eltiltást foglalt magában. A Váci Országos Börtönből 1954. június 13-án szabadult. 1955. május 1-jétől a Tolna megyei Gyönkön éj-jeliőr volt, előtte alkalmi munkás. 1956. szeptem-ber 1-jén a büntetett előélettel járó hátrányok alóli mentesítését kérelmezte, de azt 1957. szeptember 19-én elutasították. Gyönkön a 2 kataszteri hold és 105 négyszögöles rét ingatlanán dolgozott.

HU BFL XXV. 1. a. 3573/1945.

Országgyűlési Almanach az 1939–1944. évi országgyűlésről. Szerkesztette: Haeffler István. Budapest, 1940. Haeffler István kiadása. 283–284. old.

6.

VITÉZ NEMEREY (1927-ig GROSS) MÁRTON, tényleges állományú katonatiszt, nyugállományú altábornagy (Brassó [ma: Brasov, Románia], 1888. október 17. – Debrecen, 1958. január 11.)

A nagyszebeni császári és királyi gyalogsági hadapródiskola elvégzését követően 1907. augusztus 18-án avatták hadapród-tiszthelyettessé a császári és királyi 6. gyalogezredhez. A világháborút követően a Székely különítmény, majd Székely hadosztály harcaiban vett részt. Román internálást követően a magyar királyi Honvédségben, illetve a magyar királyi Csendőrségben szolgált 1943. február 1-jei nyugállományba helyezéséig. 1939. augusztus 1-je és 1942. november 1-je között a magyar királyi Csendőrség felügyelője volt. 1944. november 20-a és 1945. január 23-a között nyugállományú altábornagyként a katonai közigazgatási szolgálat felügyelője, majd azt követően a járási katonai parancsnokságok mellé beosztott ellenőrző tábornok volt. 1945. március 25-én a Német Birodalomba, Passauba települt át. 1946. október 17-én érkezett vissza Magyarországra, ahol Kaposváron a Honvédelmi Minisztérium Katona Politika Osztályának tisztjei kihallgatták és 1946. november 4-én előzetes letartóztatásba helyezték. A Budapesti Népbíróság Nb. XVII. 4583/1946/6. számú ítéletével 5 évi fegyházban letöltendő szabadságvesztésre, teljes vagyonelkobzásra, állás- és nyugdíjigény elvesztésére ítélte, politikai jogainak gyakorlásától 10 évre eltiltotta. A Népbíróságok Országos Tanácsa a NOT III.

407/1947/12. számú ítéletével a szabadságvesztés időtartamát 6 esztendőre emelte fel, a mellékbüntetések érintetlenül hagyásával. A háborús büntettel vádolt és elítélt Nemerey Márton büntetését a Gyűjtőfogházban, a Szegedi Országos Börtönben (1950. március 29-től) és a Márianosztrai Országos Börtönben töltötte. Onnét szabadult 1952. október 28-án.

HU BFL VII. 101. c. 2647/1948; HU BFL VII. 5. e.

Szakály Sándor: A magyar katonai felső vezetés 1938–1945 Lexikon és Adattár. Második, javított, kiegészített kiadás. Budapest, 2003. Ister Kiadó. 251–252. old.; Szakály Sándor: Akik a magyar királyi csendőrséget 1919 és 1945 között vezették. Történelmi-statisztikai áttekintés a magyar királyi csendőrség felső vezetőiről. Második, javított és kiegészített kiadás. Budapest, 2014. Magyar Napló Kiadó. 173–174. old.

7.

Primor dálnoki VERESS LAJOS, tényleges állományú katonatiszt, vezérezredes (Sepsiszentgyörgy [ma: Sfantu Georghe, Románia], 1889. október 6. – London, 1976. március 29.)

1910. augusztus 18-án 1910. szeptember 1-jei ranggal avatták hadnaggyá a magyar királyi honvéd Ludovika Akadémiáról a magyar királyi 1. honvéd huszárezredhez. Az első világháborút végigharcolta főhadnagyi, majd századosi rendfokozatban. A világháborús vereséget követően tovább szolgált a Magyar Népköztársaság haderejében, majd 1919. március 21-e után a Magyarországi Tanácsköztársaság Vörös Hadseregében szolgált. 1921 és 1923 között a Ludovika Akadémia tiszti továbbképző tanfolyamának (Hadiakadémia) volt a hallgatója

és az 1920-as évektől vezérkari tiszti beosztásokban szolgált. 1935. július 15-e és 1938. július 31-e között katonai attasé volt Ausztriában. Beosztásából Ausztriának a Német Birodalomhoz történt csatolását követően négy hónappal felmentették. 1938-tól 1944-ig számos magasabb parancsnoki beosztást töltött be, az 1940. május 1-jével tábornoki, 1942. április 1-jével altábornagyi és 1944. szeptember 1-jével vezérezredesi kinevezést nyert Veress Lajos 1944. augusztus 28-a és 1944. október 16-a között a magyar királyi 2. honvéd hadsereg parancsnoka volt, akit az államfő „homo regius”-sá nevezett ki 1944 októberében. A háborúból történő kiválás kudarcra után beosztásából felmentették a német, majd nyilas-hungarista fogóságba került Veress Lajost. 1945. február 12-én a nemzet totális mozgósításával és harcba állításával megbízott magyar királyi tárca nélküli miniszter mellé beosztott tábornok bírósága tizenöt évi fegyházbüntetésre ítélte. 1945 márciusában megszökött és a szovjet katonai hatóságoknál jelentkezett. 1945. május 1-je és 1946. január 28-a között a szovjet katonai hatóságok internálták. 1946. március 1-jével átmeneti viszonyba került. 1947. január 5-én köztársaság-ellenes összeesküvés vádjával letartóztatták. A Budapesti Népbíróság 1947. április 16-án az Nb. XII. 650/1947. számú ítéletében halálra ítélte. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1947. július 2-án a NOT I. 1514/1947/51. számú ítéletével a halálos ítéletet 15 évi fegyházban letöltendő szabadságvesztésre változtatta, politikai jogainak gyakorlásától 10 évre eltiltotta és

egyben hivatalvesztésre és teljes vagyonek kobzásra ítélte. Szabadságvesztés büntetését – az előzetes letartóztatásban eltöltött 5 hónap és 10 napot beszámítva – 1947. január 30-a és 1956. október 28-a között töltötte. (A szabadulásának időpontját 1962. január 22-ben adták meg.) A Márianosztrai Országos Börtönből szabadult 1956. október 28-án. 1957-től Nagy-Britanniában élt és a magyar emigráció egyik meghatározó alakja lett. A Magyar Szabadságharcos Világszövetség elnöki tisztét töltötte be. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága 1994. október 3-án kelt határozata értelmében az 1990. évi XXVI. törvény 1. §. /1./ bekezdése értelmében az ellene hozott ítélet semmissé vált.

HU BFL VII. 101. c. fegyenc. III-1780, HU BFL XXV. 101. b. 4 0180.

Földesi Margit: A megszállók szabadsága. Budapest, 2002. Kairosz Kiadó; Szekér Nóra: Titkos társaság. A Magyar Testvéri Közösség története. Budapest, 2017. Jaffa Kiadó; Dálnoki Veress Lajosné: Szabadság nélkül. (München, 1978.) Ujváry Griff – Nemzetőr; Szakály Sándor: A magyar katonai felső vezetés 1938–1945. Lexikon és Adattár. Második, javított, kiegészített kiadás. Budapest, 2003. Ister Kiadó. 366. old; Szakály Sándor: A 2. vkf. osztály. Tanulmányok a magyar katonai hírszerzés és kémelhárítás történetéből 1918–1945. Második, javított és kiegészített kiadás. Budapest, 2015. Magyar Napló Kiadó – VERITAS Történetkutató Intézet. 243–245. old.; Szent-Iványi Domokos: Visszatekintés 1941–1972. (Budapest), 2016. Magyar Szemle Könyvek.

8.

OROSZ JÓZSEF, tanuló (Budapest, 1924. május 29.– San Jose, Santa Clara, California, Amerikai Egyesült Államok, 2004. február 19.)

A Budapesti Népbíróság 1946. november 23-án kötél által végrehajtandó halálbüntetésre, teljes vagyonekobjzásra és politikai jogainak 10 évre történő felfüggesztésére, mint mellékbüntetésre ítélte az Nb. XVIII. 2091/46. számú ítéletével. A háborús bűntettel vádolt, 1946. április 30-tól előzetes letartóztatásban lévő Orosz Józsefet a népbíróság nem tartotta kegyelemre méltónak. A Népbíróságok Országos Tanácsa perújrafelvételt írt elő, az ítélet végrehajtását felfüggesztették. Az 1946. június 22-től a Nyilaskeresztes Párt – Hungarista Mozgalom tagját a Szent István körút 2. szám alatti ún. nyilasházban elkövetett bűncselekményekkel vádolták. Orosz József 1944. december 23-ig a magyar királyi 1. honvéd gépkocsizó ezred állományában, a Szent László hadosztály katonájaként a Garam melletti harcokban vett részt. A perújrafelvételt követően a Budapesti Népbíróság Nb. XX. 4607/1946/9. számú ítéletével, – melyet 1948. június 30-án hirdetett ki az eljáró népbírói tanács –, életfogytig tartó kényszermunkára, teljes vagyonekobjzásra ítélte és politikai jogainak gyakorlását 10 évre felfüggesztette. (A kegyelmi tanácskozás után az ítéletet 12 évi kényszermunkára változtatták, a mellékbüntetéseket érintetlenül hagyták.) Az elítélt az ítélet ellen semmisségi panaszt terjesztett elő, ügyvédje útján. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1949. ápri-

lis 12-én NOT 673/79/1949. számú ítéletével 10 évi kényszermunkára ítélte Orosz Józsefet, mellékbüntetése teljes vagyonekzobzás és politikai jogai gyakorlásának 10 évre történő felfüggesztése lett. Az ítélet 1949. május 27-én vált jogerőssé. Orosz József 1946. április 8-a és 1956. augusztus 4-e között töltötte a büntetést. Az Amerikai Egyesült Államokban – 1946 Miramonte Avenue Mountain View, California – élő „Josph P. Orosz” 1994-ben kárpótlásért fordult az Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatalhoz, de kérelmét 1995. december 4-én elutasították.

HU BFL VII. 101. c. 824/1946; HU BFL VII. 5. e. 11685/1950.
VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár Személyi Kárpótlási iratok, 220869298.

9.

GYÖRY (SCHMID) JÓZSEF ÁGOST, (1547) magán-tisztviselő, állatorvos (Székesfehérvár, 1915. december 3.–1977.*)

1945. május 14-én tartóztatta le a politikai rendőrség Kecskeméten. Háborús bűncselekményenyl vádolva a Budapesti Népbíróság 1946. szeptember 28-án meghozott, Nb. X. 3334/45. számú ítéletével halálra ítélte és politikai jogainak gyakorlásától 10 évre eltiltotta. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1947. szeptember 13-án az ítéletet a NOT I. 3439/46/28. számú ítéletével – jogerősen – életfogytig tartó kényszermunkára módosította. A mellékbüntetést fenntartotta.

HU BFL VII. 102. a. 3410/1945; HU BFL VII. 101. c. fegyenc 02259.

*Utólagos (anyakönyvi) bejegyzés.

10.

KLÉBERT FERENC, magántisztviselő (Budaörs, 1925. január 28. – Budapest, 1948. február 27.)

A Magyar Államrendőrség Budapesti Rendőrfőkapitányság Politikai és Rendészeti Osztályának nyomozói 1945. augusztus 26-án tartóztatták le és 1945. szeptember 17-től előzetes letartóztatásba került. A Budapesti Népbíróság háborús bűntett elkövetésének vádjával 1946. május 11-én az Nb. VI. 4353/45. számú ítéletével kötél által végrehajtandó halálbüntetésre ítélte, az 1944. szeptember 14-től a német 22. SS páncélososztályban szolgált Klébert Ferencet, aki 1945-ben a Magyar Kommunista Párt tagja lett. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1946. szeptember 26-án NOT V. 4268/1946. számú ítéletével a halálbüntetést megerősítette és az elítéltet politikai jogainak gyakorlásától 10 évre eltiltotta. A Magyar Köztársaság elnöke 1947. február 13-án elutasította a halálra ítélt kegyelmi kérelmét. 1948. január 20-án sikeres perújrafelvétel nyomán a Budapesti Népbíróság az 1948. február 18-án az Nb. X. 721/1947/14. számú ítéletével a háborús bűntett miatt jogerősen elítélt Klébert Ferenc újrafelvételi ügyében a halálbüntetést szabta ki. A NOT 1948. február 22-én jóváhagyott ítélete után beadott kegyelmi kérvényét a Magyar Köztársaság elnöke 1948. február 26-án elutasította. A halálos ítéletet 1948. február 27-én a Gyűjtőfogházban hajtották végre az elítélten, kötél által.

HU BFL VII. 101. c. 1885/1948; HU BFL VII. 102. a. 3949/1945;
HU BFL XXV. 1. a. 4353/1945.

Iratok a magyar igazságszolgáltatás történetéhez IV. kötet.

Kúriai teljes ülések. Népbírósi statisztikák IM – állásfoglalások. Kegyelmi előterjesztések. Nagy Imre és társai ügyei. Szerkesztette: Szabó Győző–Horváth Ibolya–Zinner Tibor–Solt Pál–Zanathy János. Budapest, 1995. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt. 146. old.

11.

Vitéz görgői és toporczi GÖRGEY VINCE, tényleges állományú katonatiszt, nyugállományú százados, újságíró (Budapest, 1914. augusztus 25.–Budapest, 1948. augusztus 13.)

A magyar királyi honvéd Ludovika Akadémiáról 1936. augusztus 20-án avatták hadnaggyá a lovas fegyvernemhez. 1940. május 1-jével főhadnagyi kinevezést nyert és 1941-től már a páncélos csapatok állományába tartozott. 1941 augusztusa és 1942 februárja között a keleti hadműveleti területen teljesített szolgálatot, ahol súlyosan megsebesült. 1942. augusztus 1-jével került nyugállományba, századosi rendfokozattal. Különböző jobboldali lapokban (Új Magyarország, Egyedül Vagyunk) publikált. A Hajrá páncélosok! címmel 1942-ben kiadott könyve sikerkönyv lett. 1944 augusztusában Garanyban internálták. Távollétében, 1945 júniusában rendfokozatától megfosztották és a honvédségből kicsapták. Amerikai hadifogságból került vissza Magyarországra. A NOT I. 685/9/1946. számú ítéletével 1946. október 21-én halálra ítélte. A kegyelmi tanácskozáson nem ajánlották kegyelemre. A Budapesti Népbírószág Nb. XVII. 1304/1948. szám alatt tette közzé 1948. augusztus 12-én a Magyar Köztársaság elnökének legfelsőbb elhatározását, a halálos ítélet végre-

hajthatóságáról. Az ítéletet a Budapesti Országos Büntetőintézetben (Gyűjtőfogház) 1948. augusztus 13-án végrehajtották.

HU BFL XXV. 1. a. 1304/1946.

Honvédelmi Minisztérium Hadtörténelmi Intézet és Múzeum Hadtörténelmi Levéltár és Térképtár Tiszti személyügyi anyagok 26643.

Iratok a magyar igazságszolgáltatás történetéhez IV. kötet. Kúriai teljes ülések. Népbírói statisztikák IM – állásfoglalások, Kegyelmi előterjesztések, Nagy Imre és társai ügyei. Szerkesztette: Szabó Győző–Horváth Ibolya–Zinner Tibor–Solt Pál–Zanathy János. Budapest, 1995. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt. 146. old.

12.

FLÓRIÁN LÁSZLÓ, műszaki tervező (Kassa [ma: Kosice, Szlovákia], más adatok szerint Mencenezf [ma: Medzev, Szlovákia], 1920. február 11.–?)

A Brno-i Egyetemen végzett, műszaki tervezőként dolgozott. A szovjet katonai hatóságok 1945. április 12-én Sátoraljaújhelyen letartóztatták és átadták a magyar hatóságoknak. A Budapesti Népbíróóság 1946. szeptember 18-án hozott Nb. XI. 1352/1945/12. számú ítéletével 12 évi szabadságvesztésre és politikai jogainak 10 évre történő felfüggesztésére ítélte. A Népbíróóságok Országos Tanácsa 1946. november 7-én meghozott NOT III. 7500/1946/14. számú ítéletével 3 évi börtönbüntetésre, teljes vagyonek kobzásra és politikai jogainak 5 esztendőre történő felfüggesztésére ítélte. Büntetését a Budapesti Országos Büntetőintézetben töltötte 1945. december 1-je és 1948. április 1-je között. Szabadulását követően Budapest, VII.

Peterdy utca 41. II. emelet 27. szám alatt tartózkodott, de az őt ott 1949. június 18-án, illetve július 1-jén kereső magyar hatósági személyek nem találták. „Állítólag Kassára költözött”.

HU BFL VII. 102. a. 1111/1945; HU BFL XXV. 1. a. 1352/1945.

13.

ANDRÁS SÁNDOR, tényleges állományú katonatiszt, vezérőrnagy (Lugos [ma: Lugoj, Románia], 1899. július 1.–Eisenstadt [Kismarton] Ausztria, 1985. november 27.)

1918. augusztus 17-én avatták gyalogsági hadnaggyá a magyar királyi honvéd Ludovika Akadémiáról. 1945 januárjáig szolgált a magyar királyi Honvédségben, legmagasabb rendfokozata vezérkari ezredes volt. 1945. január 15-én, Budapesten jelentkezett a szovjet katonai hatóságoknál. 1945. február 8. és 1945. augusztus 1. között a Honvédelmi Minisztérium Katonai Csoportfőnökeként szolgált, 1945. április 1-jétől vezérőrnagyi rendfokozatban. 1945. augusztus 1-jével nyugállományba került. 1946. december 16-án a Honvédelmi Minisztérium Katona Politikai Osztályának emberei letartóztatták. A Magyar Testvéri Közösség tagjaival szemben indított büntetőeljárások során dr. Donáth György és társai büntetőperében a Budapesti Népbíróság 1947. április 16-án halálra, a Népbíróságok Országos Tanácsa 1947. július 2-án 10 évi kényszermunkára ítélte, minden fellelhető vagyonát elkobozta és politikai jogainak gyakorlásától 10 évre eltiltotta. 1948. február 13-án (sic!) rendfokozatától megfosztották. Büntetésének le-

töltését 1947. február 2-án kezdte meg. 1956. október 26-án szabadult a Váci Országos Börtönből, és 1956. november 17-én külföldre távozott. Kanadában és Ausztriában élt.

HU BFL VII. 101. c. fegyenc III-1779; HU BFL XXV. 101. b. 4. 0022.

Szakály Sándor: A magyar katonai felső vezetés 1938–1945. Lexikon és Adattár. Második, javított, kiegészített kiadás. Budapest, 2003. Ister Kiadó. 26–27. old.; András Sándor által Szakály Sándor számára kitöltött kérdőív. (1984); Földesi Margit: A megszállók szabadsága. Budapest, 2002. Kairosz Kiadó; Szekér Nóra: Titkos társaság. A Magyar Testvéri Közösség története. Budapest, 2017. Jaffa Kiadó; Szent-Iványi Domokos: Visszatekintés 1941–1972. Budapest, 2016. Magyar Szemle Könyvek.

14.

Vitéz TÓTH K. GYULA, (4896) magántisztviselő, tartalékos főhadnagy (Nagylucska [ma: Veliki Lucski, Ukrajna], 1890. május 28.– ?)

A József Királyi Műegyetemen végzett négy szemesztert. Az első világháborúban a császári és királyi 65. gyalogezredben szolgált. Az 1930-as években Albertfalván dolgozott magántisztviselőként. A második világháborúban tartalékos tisztként, munkaszolgálatos alakulatoknál szolgált. A háborús bűnök elkövetésével vádolt Tóth K. Gyulát a Budapesti Népbíróság 1946. június 21-én az Nb. IV. 924/1945/24. számú ítéletével 15 évi fegyházban eltöltendő szabadságvesztésre ítélte és politikai jogainak gyakorlásától 10 évre eltiltotta. Az ítéletet a Népbíróságok Országos Tanácsa 7225/1946/30. számú ítéletével 1947. január 17-én megerősítette.

HU BFL VII. 101. c. fegyenc III.-01789; HU BFL VII. 102. a.
1212/1945
Vitézek albuma. H.n., é.n., k.n., 376. old.

15.

WITTICH-EPERJESI (EPERJESSY WITTICH) ZOLTÁN, festőművész, tartalékos főhadnagy (Újpest [ma: Budapest, IV. kerület], 1909. június 8.–Budapest, XIV. kerület, 1965. április 4.)

Nyolc gimnáziumi osztályt és az Országos Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskola 4 évfolyamát végezte el. 1938. február 1-jén belépett a Nyilaskeresztes Pártba, de 1938 októberében elhagyta azt. 1938. október 15-étől katonaként teljesített szolgálatot. 1942 decembere és 1944. február 1-je között Újpesten levante körzeti parancsnok volt. A Budapesti Népbíróság háborús bűncselekmény vádjával 1946. október 26-án Nb. XX. 732/1946. számú ítéletével halálra ítélte. A NOT 1946. december 7-én NOT I. 7717/1946/6. szám alatt egyhangúlag kötélt általi halálra ítélte és egyhangúlag kegyelemre ajánlotta, a jogerős halálos ítélet végrehajtását felfüggesztette. A Budapesti Népbíróság Nb. VIII. 4872/1946/21. számú ítéletével életfogytig tartó kényszermunkára ítélte és politikai jogainak gyakorlását 10 évre felfüggesztette 1947. december 1-jén. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1948. május 25-én a NOT I. 3590/1947/26. számú ítéletével, a Budapesti Népbíróság Nb. XX. 732/1946/3, illetve az 1948. május 25-én hozott NOT I. 3590/1947/26. számú ítéletét hatályban tartotta. A Magyar Köztársaság elnöke 1948. júli-

us 17-én MKE 4218/947. számú legfelsőbb elhatározásával életfogytig tartó kényszermunkára változtatta a Nb. 11.§ /5/. és 13. §. /3./ bekezdésében meghatározott háborús bűncselekmény miatt kiszabott halálos ítéletet. A mellékbüntetés az elítélt politikai jogainak gyakorlásától 10 évre történő eltiltása volt. Wittich-Eperjesi Zoltán büntetését 1948. július 17-én kezdte meg a Váci Országos Börtönben. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1956. szeptember 17-én a büntetést kegyelemből 15 évi szabadságvesztésre változtatta. 1960. április 2-án szabadult kegyelemmel.

HU BFL VII. 101. c. fegyenc. III.-01781; HU BFL VII. 5. e. 9283/1950; HU BFL XXV. 101. c. 1197/1954 és 56/1958.

Iratok a magyar igazságszolgáltatás történetéhez IV. kötet. Kúriai teljes ülések. Népbírósi statisztikák IM – állásfoglalások. Kegyelmi előterjesztések. Nagy Imre és társai ügyei. Szerkesztette: Szabó Győző–Horváth Ibolya–Zinner Tibor–Solt Pál–Zanathy János. Budapest, 1995. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt. 146. old.

16.

HADI (HARTMANN) JENŐ, tényleges állományú katonatiszt, százados (Sopron, 1914. november 13. – Budapest, VIII. kerület, 2005. március 22.)

A Ludovika Akadémia II. főcsoportjának elvégzését követően 1936. augusztus 20-án avaták hadnaggyá a műszaki fegyvernemhez 1936. szeptember 1-jei ranggal. 1940. május 1-jén főhadnagyi, 1942. április 1-jével századosi kinevezést nyert. 1936. augusztus 20. és 1945. május 9. között a magyar királyi 101/II. vasútépítő zászlóalj állományában szolgált különböző beosztások-

ban. Részt vett csapattestével a délvidéki hadműveletben 1941. április–májusában. 1942 júliusától 1942 augusztusának végéig a szovjet hadműveleti területen szolgált. 1945. február 2-től 1945. április 27-ig szovjet hadifogságban volt, majd beosztották a Magyar Honvédség létszámfeletti állományába. 1945. november 29-én a 32. hadkiegészítő parancsnokság 606/ig. biz. 1945. szám alatt igazoltnak nyilvánította. 1946. március 14-én Sopronban tartóztatták le a Honvédelmi Minisztérium Katona Politikai Osztályának emberei. 30 napra előzetes letartóztatásba került, háborús bűncselekménnyel – közreműködött az újpesti vasúti híd felrobbantásában – vádolták. A Budapesti Népbíróság 1946. október 23-án Nb. I. 1792/1946. számú ítéletében 8 évi fegyházban letöltendő szabadságvesztés büntetés és 10 évi politikai jogvesztés szerepelt. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1947. december 17-én NOT III. 28/14/47. számú ítélete 1 év év 6 havi börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte és politikai jogainak gyakorlását 5 évre felfüggesztette. 1947. december 17-én szabadult, szabadulásakor átkísérték az ÁVO-ra. 1948-tól különböző vállalatoknál dolgozott műszaki tisztviselőként, építésvezetőként. A honvédelmi miniszter 1949. november 3-án meghozott döntése értelmében (40.993/el.n.szü.-1949. szám) a közszolgálatból elbocsájtották „...mindennemű ellátási vagy szolgálat alapján támasztható egyéb igény kizárásával”. 1951. augusztus 22-én letette az esküt, miszerint „...a magyar népköztársaságnak, néphadseregünknek hűséges katonája le-

szek”. 1958. március 25-én „A MN Elnöki Tanács 1957. évi 107. számú határozata alapján A HM Elvtárs a 0273. számú parancsával, mint osztályidegent rendfokozatától megfosztotta. Rendfokozata: honvéd.” A büntetett előélethez fűződő hátrányok alól 1963. március 21-én mentesítették. 1991-ben kárpótlásért folyamodott, ügyében nem született határozat. A honvédelmi miniszter a 73/1993. számú parancsával visszaadta a századosi rendfokozatát és egyben őrnaggyá léptette elő. A Honvédelmi Minisztérium Rehabilitációs Bizottsága Nyt. szám: 25/613/1993. alatti levélben 1993. szeptember 30-án értesítette Hadi Jenőt a honvédelmi miniszter parancsáról.

HU BFL VII. 102. a. 1866/1946; HU BFL VII. 5. e. 16381/1949. VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár Személyi Kárpótlási iratok, 400305638.

Hadtörténelmi Levéltár és Térképtár Tiszti személyügyi anyagok, Hadi Jenő II. (1914).

17.

FALUDI GÁBOR, (2536) kertész (Szekszárd, 1925. augusztus 22. – Pécsvárad, 2001. június 10.)

Összeesküvés vádjával, – melyet később robbanóanyag tartásával elkövetett bűncselekményre módosított a vádhatóság – 1946. július 2-től (másutt 1946. március 18-tól) 1946. június 18-ig előzetes letartóztatásba helyezték, és társaival együtt 1946. július 16-án a Budapesti Országos Büntetőintézetbe szállították. 1946. augusztus 2-ig volt előzetes letartóztatásban. A Budapesti Népbíróság Nb. XXII. 3645/1946/10. számú, 1947.

március 19-én meghozott ítéletével 3 évi fegyházbüntetésre és politikai jogainak 10 esztendőre történő felfüggesztésére ítélte demokratikus államrend elleni szövetkezés és robbanóanyag tartása címén. A Népbíróságok Országos Tanácsa NOT I. 2839/1947/16. számú, 1948. október 19-i ítéletével elmarasztalta, az 1947. március 19-én 3 évi szabadságvesztésre elítélt Faludi Gábort. 1949. június 18-án szabadult. 1958-ban a büntetett előélet joghátrányai alóli mentesítését kérte, de a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a kegyelmi kérvényt 1959. február 9-én 6-1/2/1959. számú határozatával elutasította. Az ítélet az 1990. évi XXVI. törvény 1. §. /1./ bekezdésében írtak szerint semmis. 1992-ben benyújtott kárpótlási kérelme alapján az Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatal részleges kárpótlásban részesítette, melyet kárpótlási jegyben kapott meg.

HU BFL VII. 101. c. 2536/1948.

VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár Személyi Kárpótlási iratok, 220102810.

18.

? Nem azonosítható.

19.

MURGER JÁNOS, cipésmester (Budapest, 1895. június 16.– Budapest, 1948. április 27.)

1944. október 15/16-a után Budapest I. kerületében pártszolgálatos. 1945. augusztus 17-én a Magyar Államrendőrség Budapesti Főkapitánysága Politikai és Rendészeti Osztályának nyomó-

zói őrizetbe vették háborús és népellenes bűncselekmények miatt. A Budapesti Népbíróság 1946. szeptember 26-án háborús és népellenes bűncselekmények vádjával Nb. III. 2883/1945/12. számú ítéletével kötél által végrehajtandó halálbüntetésre ítélte. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1947. november 8-án háborús bűncselekmények elkövetése okán NOT I. 7866/1946/15. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet jogerőre emelte. A Népbíróságok Országos Tanácsának elnöke, 1948. Eln. I. P. 43. számú, 1948. április 19-én keltezett leiratában jelezte, hogy a Nb. III. 2883/1945/12. számú ítélet esetében „...a Magyar Köztársaság Elnöke 1948. évi április hó 3. napján M. ke. 334/1948. szám alatt a legfelsőbb elhatározásával megengedte, hogy a Népbíróságok Országos Tanácsa által jogerősen halálra ítélt Murger János elítélttel szemben a törvény és igazságszolgáltatás menete akadálytalanul bekövetkezzék”. Az ítéletet a Gyűjtőfogházban 1948. április 27-én hajtották végre kötél által.

HU BFL XXV. 1. a. 2883/1945.

Iratok a magyar igazságszolgáltatás történetéhez IV. kötet.

Kúriai teljes ülések. Népbírói statisztikák IM – állásfoglalások. Kegyelmi előterjesztések. Nagy Imre és társai ügyei. Szerkesztette: Szabó Győző–Horváth Ibolya–Zinner Tibor–Solt Pál–Zanathy János. Budapest, 1995. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt. 150. old.

20.

VITÉZ LÁSZLÓ (1925-ig LAUCSEK) Dezső, (4428) tényleges állományú katonatiszt, vezérezredes (Lovászpataka, 1895. július 23.–Budapest, 1949. június 8.)

A kassai császári és királyi katonai alreáliskola négy évfolyamának elvégzését követően (1903–1907) a morva-fehértemplomi császári és királyi katonai főreáliskola egy évfolyamát végezte el (1907–1908). 1908 és 1911 között a budapesti császári és királyi gyalogsági hadapródiskola növendéke volt és 1911. augusztus 18-án avatták zászlóssá a császári és királyi 32. gyalogezredhez. Az első világháború végén olasz hadifogságba került. 1919 novemberétől a Magyar Nemzeti Hadsereg Fővezérségén szolgált és az 1920-as évek elején átkerült a vezérkari testületbe. Az 1930-as évek végétől 1945-ig a magyar királyi Honvédség számos magasabb parancsnoki beosztásában szolgált. 1944-ben a Honvéd Vezérkar főnökének helyettese, majd a magyar királyi 1. honvéd hadsereg parancsnoka volt. 1941. május 1-jével tábornoki, 1943. május 1-jével altábornagyi, 1944. november 1-jével vezérezredesi kinevezést nyert el. 1945. május 7. és 1945. december 17. között amerikai hadifogságban volt Németországban. 1945. december 18. és 1946. január 13. között a Honvédelmi Minisztérium Katona Politikai Osztály őrizetében, 1946. január 14-től előzetes letartóztatásban volt. 1945. június 19-én lefokozták és a honvédségből kicsapták. A Budapesti Népbíróság 1946. május 31-én kelt Nb. III. 1028/1946/10. számú ítéletében háborús bűncselekmények vádjával, golyó általi halálra ítélte és politikai jogainak gyakorlásától 10 évre eltiltotta, de egyhangúlag kegyelemre ajánlotta. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság amerikai képviselője 1946. augusztus 23-án az ítélet végre-

hajtásához hozzájárult. A Népbíróóságok Országos Tanácsa 1946. október 2-án a Budapesti Népbíróóságot új eljárásra utasította. 1947. május 22-én a Budapesti Népbíróóság Nb. VIII. 1028/1946/21. számú ítéletével 15 évi fegyházbüntetésre, vagyonelkobzásra, állásvesztésre, polgári jogainak 10 évre történő felfüggesztésére ítélte László Dezső volt vezére zredest. A Népbíróóságok Országos Tanácsa NOT II. 1449/1948/27. számú ítéletével kötél általi halálra ítélte – a mellékbüntetések fenntartásával –, de a kegyelmi tanácskozás 3:2 arányban kegyelemre ajánlotta. A Magyar Köztársaság elnöke 1949. május 30-i legfelsőbb elhatározásával az 1949. május 3-i ítélet esetében a „törvény és igazságszolgáltatás rendes menete bekövetkezését engedte meg”. A kötél általi kivégzést 1949. június 8-án a Budapesti Országos Börtönben (Gyűjtőfogház) hajtották végre. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága 1999. november 1-jén néhai László Dezsőt felmentette a háborús bűncselekmények vádja alól.

HU BFL XXV. 1. a. 1028/1946.

Szakály Sándor: A magyar katonai felső vezetés 1938–1945. Lexikon és Adattár. Második, javított, kiegészített kiadás. Budapest, 2003. Ister Kiadó. 199–200. old.; Iratok a magyar igazságszolgáltatás történetéhez IV. kötet. Kúriai teljes ülések. Népbíróósági statisztikák IM – állásfoglalások. Kegyelemi előterjesztések. Nagy Imre és társai ügyei. Szerkesztette: Szabó Győző–Horváth Ibolya–Zinner Tibor–Solt Pál–Zanathy János. Budapest, 1995. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt. 154. old.; Néhai László Dezső lányának, Mencseli Györgynének (1932–2025) – Szakály Sándor számára kitöltött kérdőív (1983).

21.

ZSIGMOND GÉZA, (8190) tényleges állományú katonatiszt, nyugállományú alezredes (Palánka [ma: Backa Palanka, Szerbia], 1890. március 19. – Keszthely, 1974. július 15.)

A budapesti császári és királyi gyalogsági hadapródiskola elvégzését követően avatták zászlóssá a császári és királyi 46. gyalogezredhez. Az I. világháborúban alakulatánál szolgált beosztott tisztként 1915-ben megsebesült és azt követően a hátszágban, irodai beosztásokban szolgált. 1920–1921-ben csendőrtiszti tanfolyamot végzett és 1929. december 1-jéig a magyar királyi csendőrség állományában szolgált, majd a magyar királyi honvédségben különböző csapattiszti beosztásokat töltött be. 1931. november 1-jén őrnagy, 1936. május 1-jén alezredesi kinevezést nyert. Utolsó beosztása a magyar királyi 29. határvadász zászlóalj parancsnoki tiszte volt, Rozsnyón. 1941. december 1-jén nyugállományba helyezték. 1942. december 1-jétől 1944. január 31-ig Lavocsnén a rendészeti és katonai gondozó állomás parancsnoka volt, majd 1944. december 5-től 1945. április 15-ig a magyar királyi 1. honvéd hadsereg törzsszállásának parancsnoka. 1947. március 14. és 1947. március 28. között katonai rendőri őrizetben volt, majd attól kezdődően előzetes letartóztatásban. A Budapesti Népbíróság 1947. május 14-én a Népbírósági rendelet 16. §. b. pontja és 3. §. 7. és 8. pontja alapján 5 évi börtönre és 10 évi politikai jogvesztésre ítélte. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1947. december 19-én, NOT V. 1880/1947/17.

számú ítéletével 3 évi börtönbüntetésre, állásvesztésre, nyugdíjigényének elvesztésére – a családtagokat megillető nyugdíjigény megtartása mellett – ítélte és politikai jogainak gyakorlásától 10 évre megfosztotta. 1949. május 6-án szabadult a Váci Országos Börtönből.

HU BFL VII. 101. d. rab. VI.-04645; HU BFL VII. 5. e. 19277/1949.
Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum
Hadtörténelmi Levéltár és Térképtár Tiszti személyügyi
anyagok, Zsigmond Géza.

22.

VÁRKONYI (1932-ig VELZER, másutt WELSER) ISTVÁN, városi tisztviselő (Vác, 1904. október 19. – Vác, 1987. január 8.)

A második világháború évei alatt tartalékos főhadnagyként teljesített szolgálatot. 1943. január-februárjában a 101/10. munkaszolgálatos század parancsnoka volt, majd 1944 májusa és szeptembere között a 701/4. kisegítő munkásszázad parancsnoka. 1945-ben a Német Birodalomba települt ki családjával. 1945. július 1-je és 1946. december 1-je között internálásra került Fótton és Kistarcsán. A Budapesti Népbíróság Nb. XX. 4896/1946/3. számú ítéletével az 1947. április 23-án megtartott tárgyaláson a vádak alól felmentette.

HU BFL XXV. 1. a. 4896/1946.
Váci Hírlap, 1987. január 24. 1. old.

23.

? GYULA. Nem sikerült azonosítani.

24.

MIKLÓSI (MICHELBERGER) JÓZSEF, magántisztviselő, tartalékos főhadnagy (Budapest, 1900. január 13. – Budapest, 1988. november 3.)

A Királyi József Műegyetemen hat szemesztert végzett. 1942 júliusától a 101/52. számú zsidó munkásszázad parancsnok helyetteseként szolgált tartalékos főhadnagyi rendfokozatban. A Budapesti Népbíróság 1946. augusztus 31-én Nb. III. 851/1945/26. számú ítéletével halálra ítélte. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1947. március 6-án NOT V. 7401/1946/20. számú ítéletében helyben hagyta az elmarasztalást és 10 évre eltiltotta politikai jogainak gyakorlásától, de 3:3 arányban kegyelemre ajánlotta. 1947. június 9-én a Magyar Köztársaság elnöke kegyelemben részesítette, jogerősen. Az ítélet életfogytig tartó kényszermunkára és 10 évi politikai jogvesztésre módosult, melyet a Budapesti Népbíróság 1947. október 2-án hirdett ki. Ügyét 1956-ban felülvizsgálták. 1956. július 24-én szabadult a Váci Országos Börtönből. Öt alkalommal kérte a büntetett előélettel járó joghátrányok alóli mentesítését, de mind az öt alkalommal elutasították kérelmét.

HU BFL VII. 101. c. 1785/1947; HU BFL VII. 5. e. 19006/1949. Országos Széchényi Könyvtár, Gyászjelentések gyűjteménye. Iratok a magyar igazságszolgáltatás történetéhez IV. kötet. Kúriai teljes ülések. Népbírósi statisztikák IM – állásfoglalások. Kegyelmi előterjesztések. Nagy Imre és társai ügyei. Szerkesztette: Szabó Győző–Horváth Ibolya–Zinner Tibor–Solt Pál–Zanathy János. Budapest, 1995. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt. 147. old.

25.

BILKEY PAPP ZOLTÁN, orvostanhallgató (Bogyiszló, 1924. július 7. – Budapest, 1951. március 21.)

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság Felügyelete 1945. október 8-i jelentése szerint „1945. szeptember 10-re virradó éjszakán a politikai rendőrség erős irányításunkkal és ügynökeink részvételével rendőri műveletet hajtott végre a jelzett kormányellenes fasiszta szervezet felszámolására.” 1945. szeptember 10-én letartóztattak 43 személyt, akik a Magyar Front elnevezésű budapesti fasiszta ifjúsági szervezet tagjai voltak, köztük Bilkey Papp Zoltánt. Dr. Kádár Mihály és társai, a Magyar Front tagjai perében Bilkey Papp Zoltán II. rendű vádlott lett. A Budapesti Népbíróság 1946. május 18-án Nb. V. 495/1946/30. számú ítéletével Bilkey Papp Zoltánt halálra ítélte és politikai jogainak gyakorlásától 10 esztendőre eltiltotta. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1947. május 19-én NOT I. 5273/1946/50. számú ítéletével a Budapesti Népbíróság ítéletét megerősítette. A Magyar Köztársaság elnöke, Tildy Zoltán kegyelmi jogával élve, 1947. október 23-án a halálos ítéletet életfogytig tartó kényszermunkára változtatta. Ítéletét Csolnokon, bányamunka végzésével töltötte. Dr. Molnár Erik igazságügy-miniszter törvénysértő előterjesztését a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1951. január 24-én jóváhagyta és engedélyezte a kivégzést. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 0027/1951. számon közreadott döntése értelmében a halálos ítélet végrehajtható. A Budapesti Megyei Bíróság 1951. március 14-én döntött a halálbüntetés

tést megállapító ítélet végrehajtásáról. A kivégzés 1951. március 14-én, kötél által megtörtént.

HU BFL VII. 5. e. 18827/1949.

Iratok a magyar igazságszolgáltatás történetéhez IV. kötet.

Kúriai teljes ülések. Népbírói statisztikák IM – állásfoglalások. Kegyelmi előterjesztések. Nagy Imre és társai ügyei. Szerkesztette: Szabó Győző–Horváth Ibolya–Zinner Tibor–Solt Pál–Zanathy János. Budapest, 1995. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt. 148. old; Földesi Margit: A megszállók szabadsága. Budapest, 2002. Kairosz Kiadó; A szovjet elhárítás hálójában. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság ismeretlen dokumentumai 1945-ből. Szerkesztette, a jegyzetek és a bevezető tanulmányt írta: Baráth Magdolna. Budapest–Pécs, 2024. Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára – Kronosz Kiadó. 279–339. old.

26.

PÁLINKÁS ANDRÁS, (8385) gépkocsivezető (Bölcske, 1923. július 24. – Dunaföldvár, 1984. február 28.)

1941-től a Nyilaskeresztes Párt – Hungarista Mozgalom tagja, 1941. november 17. és 1942. január 3-a között a Hűség Házában (Budapest, VI., Andrassy út 60.) altiszt, majd azt követően kapuőr. 1942 novembere és 1944 júliusa között Szalasi Ferenc gépkocsivezetője. 1944. szeptember 1. és 1944. október 16. között katonai szolgálatot teljesített, mint honvéd. 1944. október 24-től a Fegyveres Nemzetszolgálatnál teljesített szolgálatot. 1945. november 11-én letartóztatták. A Budapesti Népbíróság 1947. április 24-én hozott, Nb. XII.204/1946. számú ítéletével háborús bűntett elkövetése okán halálra ítélte, de a kegyelmi tanácskozás egyhangúlag kegyelemre ajánlotta. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1947. november

10-én, NOT I. 1940/1947/19. számú ítéletével életfogytiglan tartó kényszermunkára, politikai jogainak 10 évre történő felfüggesztésére, valamint teljes vagyonekobjzásra ítélte. 1948. november 3-tól a váci büntetés-végrehajtási intézetben (Váci Országos Börtön) töltötte büntetését. 1957. február 14-én szabadult. Özvegye 1994-ben kárpótlásért folyamodott az Országos Kárpótlási és Kárrendezési Hivatalhoz, de a kérelmet 1995. június 5-én elutasították.

HU BFL VII. 101. c. fegyenc. III.-02402; HU BFL XXV. 1. a. 204/1946.
VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár Személyi Kárpótlási iratok, 220852768.

27.

TIBÓTH KÁLMÁN. Nincs anyaga.

28.

SZÉKI GÁBOR, detektív (Budapest, 1909. április 23.– New Port Richey, Pasco, Florida, Amerikai Egyesült Államok, 1994. október 11.)

Négy polgári osztályt végzett, detektívként teljesített szolgálatot. A Magyar Államrendőrség Budapesti Főkapitányság Politikai és Rendészeti Osztályának nyomozói 1945. július 9-én letartóztatták. A Budapesti Népbíróság 1945. december 3-án Nb. XVIII. 2745/1945/2. számú ítéletében kötélt által végrehajtandó halálbüntetésre, politikai jogai gyakorlásának 10 évi felfüggesztésére, állásvesztésre, teljes nyugdíjigényének elvesztésére ítélte. A Népbíróságok Országos Tanácsa a NOT I.

3354/1946/14. számú, 1947. november 5-én meghozott ítéletében a halálbüntetést 12 évi kényszer-munkára változtatta, a mellékbüntetések fenntartása mellett.

HU BFL VII. 102. a. 3401/1945; HU BFL XXV.1. a. 2745/1945; HU BFL XXV. 101. c. 1256/1954.

29.

FOKTA LAJOS, rendőr százados (Somogyvámos, 1912. szeptember 11.–Szekszárd, 1989. szeptember)

Felsőkereskedelmi érettségivel rendelkezett, 1945 után rendőr századosként szolgált. A Budapesti Népbíróság 1946. szeptember 4-én Nb. VI. 1984/1946/6. szám alatt meghozott ítéletével, melyet a Népbíróságok Országos Tanácsa 1947. december 3-án a NOT I. 7883/1946/10. számú ítéletével helybenhagyott, 4 évi börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte és 10 évre eltiltotta a politikai jogainak gyakorlásától. 1949. május 6-ától a Váci Országos Börtönben töltötte a szabadságvesztés büntetését. 1950. június 1-én szabadult.

HU BFL VII. 101. d. rab. VI.-03538-00001.

30.

SCHWALM JÓZSEF, (1559) kereskedő (Székesfehérvár, 1918. március 18.–Budapest, 1984. február 24.)

Négy elemi (másutt hat elemi) iskolai osztályt és hat reálgimnáziumi osztályt végzett, szabósegéd, majd HANGYA üzletvezetőként dolgozott Almásfüzitőn. A Budapesti Népbíróság 1946. decem-

ber 2-án az Nb. XXIV. 3197/1945. számú ítéletével 3 évi börtönbüntetésre ítélte, továbbá politikai jogainak gyakorlásától 5 évre eltiltotta. A Gyűjtőfogházban (Budapesti Országos Büntetőintézet Jobb 3 osztályán), illetve a hartai fegyintézetben (rabgazdaság) töltötte büntetését. 1948. március 21-én Hartáról szabadult. A büntetett előélet alóli mentesítésre 1958. július 10-én, majd 1961. május 16-án nyújtott be kérelmet, mint földműves-szövetkezeti dolgozó kisiparos. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1961. augusztus 21-én, 8-3/10/1961. számú határozatával mentesítette a büntető ítélethez fűződő hátrányos következmények alól.

HU BFL VII. 101. d. rab. VI.-01559; HU BFL XXV. 1. a. 3197/1954.

31.

BORZA JÓZSEF, (1539) MÁV segédtsízt (Szilvásbáhalás, 1911. március 12.–Dombóvár, 1997. november 19.)

Négy gimnáziumi osztályt végzett, majd a Magyar Államvasutaknál helyezkedett el és dolgozott MÁV segédtsíztként. A 101/11. munkaszolgálatos századnál teljesített katonai szolgálatot, szakaszvezetői rendfokozatban. 1945. augusztus 4-én le tartóztatták, majd 1945. augusztus 18-án előzetes letartóztatásba került. A Budapesti Népbíróság 1946. augusztus 21-én háborús büntett elkövetése miatt, a Népbíróságok Országos Tanácsa NOT I. 7704/1946/18. számú ítéletével egyaránt halálra ítélte, de kegyelemre ajánlotta. A Magyar Köztársaság elnöke 1948. január 12-én a halálos ítéletet

kegyelemből életfogytiglan tartó fegyházbüntetésre változtatta. Büntetését – amelyet 1950. március 4-től a Váci Országos Börtönben töltött – 1957. január 22-én félbeszakították, 1957 májusában 3 évi próbaidőre felfüggesztették, majd 1957. december 20-án kegyelemmel szabadult. 1957. szeptember 19-től 1971. május 31-ig Dombóváron a MÁV Vontatási Főnökségén lakatosként dolgozott. 1975. április 10-én beadott kérelmét – „a büntetett előéletéhez fűződő hátrányok alóli mentesítésre” – elutasították.

HU BFL VII. 101. c. 2260/1948; HU BFL VII. 102. a. 3413/1945;
HU BFL XXV. 1. a. 3075/1945.

Iratok a magyar igazságszolgáltatás történetéhez IV. kötet. Kúriai teljes ülések. Népbírói statisztikák IM – állásfoglalások. Kegyelmi előterjesztések. Nagy Imre és társai ügyei. Szerkesztette: Szabó Győző–Horváth Ibolya–Zinner Tibor–Solt Pál–Zanathy János. Budapest, 1995. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt. 150. old.

32.

BALOGH MIKLÓS, (6564) órabéres betanított munkás (Budapest, 1925. október 2.–Budapest, 1991. december 22.)

1946. szeptember 23-tól előzetes letartóztatásban volt. A Budapesti Népbíróság 1946. december 16-án Nb. III. 4053/1946/12. számú ítéletével 2 évi börtönbüntetésre ítélte, politikai jogainak gyakorlásától 10 esztendőre megfosztotta. A Népbíróságok Országos Tanácsa az 1948. október 5-i felbontó határozatán, NOT III. 34461947/11. szám alatt új eljárásra kötelezte a Budapesti Népbíróságot. 1948. december 24-én a Budapesti Népbí-

róság Nb. III. 4053/1946/12. szám alatt új eljárást rendelt el, melynek napját 1949. április 11-re tűzte ki. 1949. április 11-én a Budapesti Népbíróság Nb. II. 4055/1946/14. számú ítéletével a vádak alól felmentette.

HU BFL XXV. 1. a. 4053/1946.

Országos Széchényi Könyvtár, Gyászjelentések.

33.

„**GURIGA**” – 1947. július 24-én szabaduló „háborús bűnös”. Nem sikerült azonosítani.

34.

HOMOLAY ZOLTÁN, egyetemi hallgató (Nagymihály [ma: Michalovce, Szlovákia], 1921. augusztus 12. – Budapest, 1994. május 18.)

3 évfolyamot végzett a budapesti Királyi magyar Pázmány Péter Tudományegyetem orvosi karán. A Magyar Front nevű „fasiszta, ifjúsági szervezet” tagjaként 1945. szeptember 10-én tartóztatták le. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság Felügyelet vezetője által készített 1945. október 8-án kelt jelentés szerint Homolay Zoltán és Bilkey Papp Zoltán a nevezett szervezet műszaki csoportját vezette, amely röplapok elkészítésével foglalkozott. A Budapesti Népbíróság 1946. május 18-án Nb. II. 495/1946. számú ítéletével –, háborús bűncselekmények elkövetésével vádolva – halálra ítélte és politikai jogainak gyakorlásától 10 évre eltiltotta. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1947. május 19-én kelt NOT I. 5273/1946/50. számú ítéletével a halálos ítéletet és a mellékbüntetést megerősítette.

tette. A Magyar Köztársaság elnöke, Tildy Zoltán 1947. október 23-án az ítéletet MKE 4603/947. szám alatti legfelsőbb elhatározásával kegyelemből életfogytig tartó kényszermunkára változtatta. Homolay Zoltán büntetését a Budapesti Országos Börtönben, majd 1950. március 14-étől a Váci Országos Börtönben töltötte, ahonnan a büntetésének félbeszakításával 1956. szeptember 4-én szabadult. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1958. február 4-én kelt 0051/161958. számú elhatározásával a büntetés hátralévő részét 3 évi próbaidőre felfüggesztette. 1994. február 23-án kárpótlási kérelmet nyújtott be az Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatalhoz, amelyet elutasítottak, mivel Homolay Zoltán az ítélete elleni semmisségi per ideje alatt elhalálozott.

HU BFL VII. 101. c. fegyenc. III.-02393; HU BFL VII. 5. e. 18827/1949.

VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár Személyi Kárpótlási iratok, 220815080.

Iratok a magyar igazságszolgáltatás történetéhez IV. kötet. Kúriai teljes ülések. Népbírói statisztikák IM – állásfoglalások. Kegyelmi előterjesztések. Nagy Imre és társai ügyei. Szerkesztette: Szabó Győző–Horváth Ibolya–Zinner Tibor–Solt Pál–Zanathy János. Budapest, 1995. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt. 148. old.; A szovjet elhárítás hálójában. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság ismeretlen dokumentumai 1945-ből. Szerkesztette, a jegyzetek és a bevezető tanulmányt írta: Baráth Magdolna. Budapest – Pécs, 2024. Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára – Kronosz Kiadó. 279–339. old.

35.

K. HORVÁTH SÁNDOR, detektív (Nagyasszonyfalva, 1909. május 8. – Szombathely, 1985. november 11.)

A polgári iskola 4 osztályát végezte és a magyar Királyi Rendőrség Budapesti Rendőrfőkapitányságának állományában szolgált, 1933 és 1938 között az őrszemélyzet tagjaként, 1938-tól detektívként. 1945. január 25-én a szovjet katonai hatóságok letartóztatták. 1945. április 30. és 1945. július 7. között a budapesti Markó utcai büntetőintézetben tartották fogva, a Budapesti Népbíróság Nb. III. 616/1945/6. számú ítéletével felmentette a vádak alól és kiszabadult. 1946. február 8-án a Budapesti Rendőrfőkapitányság Politikai és Rendészeti Osztály emberei letartóztatták. 1946. október 24-én a Budapesti Népbíróság Nb. XXI. 23/4/1946. számú ítéletével háborús és népellenes bűntettek elkövetése miatt halálra ítélte és 10 évre eltiltotta politikai jogainak gyakorlásától. A Magyar Köztársaság elnöke az 1947. június 19-én kelt legfelsőbb elhatározásával a büntetést kegyelemből életfogytig tartó kényszermunkára változtatta, mely 1947. szeptember 25-én jogerőre emelkedett. 1956. szeptember 17-én büntetését 15 évre mérsékeltek és 1960. április 1-jén kegyellemmel szabadult. Többször adott be kegyelmi kérvényt a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsához a büntetett előélettel járó joghátrányok megszüntetése érdekében, de azokat elutasították.

HU BFL VII. 102. a. 840/1945; HU BFL XXV. 101. 1. a. 2374/1946;
HU BFL XXV. 101. b. 4-0416.

Iratok a magyar igazságszolgáltatás történetéhez IV. kötet. Kúriai teljes ülések. Népbírói statisztikák IM – állásfoglalások. Kegyelmi előterjesztések. Nagy Imre és társai ügyei. Szerkesztette: Szabó Győző–Horváth Ibolya–Zinner Tibor–Solt Pál–Zanathy János. Budapest, 1995. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt. 146. old.

36.

BRAUNITZER IMRE, autószerelő (Budapest, 1899. szeptember 27. – Budapest, 1947. november 20.)

1944 októbere és 1945 januárja között elkövetett háborús bűncselekmények vádjával került a Budapesti Népbíróság elé. Az eljáró tanács szabálytalanságai miatt az eljárást meg kellett ismételni. A Budapesti Népbíróság Nb. IV. 2248/1945/7. számú ítéletével, 1946. október 9-én halálra ítélte, de a kegyelmi tanácskozást követően életfogytig tartó kényszermunkára ajánlotta, az 1945. július 15-től előzetes letartóztatásban lévő elítéltet. A Népbíróságok Országos Tanácsa kötél általi halálra ítélte. A Magyar Köztársaság elnöke 1947. november 4-én úgy döntött, hogy a „háborús bűntett miatt jogerősen halálra ítélt Braunitzer Imre elítélttel szemben a törvény és az igazságszolgáltatás rendes menete akadálytalanul bekövetkezzen”. A halálos ítéletet 1947. november 20-án a Gyűjtőfogházban végrehajtották.

HU BFL XXV. 1. a. 3380/1947.

Iratok a magyar igazságszolgáltatás történetéhez IV. kötet. Kúriai teljes ülések. Népbírói statisztikák IM – állásfoglalások. Kegyelmi előterjesztések. Nagy Imre és társai ügyei. Szerkesztette: Szabó Győző–Horváth Ibolya–Zinner Tibor–Solt Pál–Zanathy János. Budapest, 1995. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt. 148. old.

37.

GULYÁS JÁNOS, iparművész (Budapest, 1925. február 17. – 1987 után)

1941 júliusában elkövetett szándékos emberölés büntetvével vádolva 10 évi fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte a Budapesti Büntetőtörvényszék. 1945. január 3-án a büntetés végrehajtását félbeszakították. 1945. február 18-tól Budapest X. kerületi rendőrkapitányságon szolgált (Sic!) A Budapesti Népbíróság 1945. június 5-én az Nb. X. 146/1945. számú ítéletével életfogytiglani kényszermunkára ítélte és politikai jogainak gyakorlását 10 évre felfüggesztette háborús bűntett elkövetéséért. A Népbíróságok Országos Tanácsa 1946. június 19-én, a NOT IV. 527/1945. számú ítéletével megerősítette. 1948. június 1-jén a Népbíróságok Országos Tanácsa a NOT II. 527/1945/14. számon úgyszintén. (Sic!) Büntetését a Gyűjtőfogházban, 1950. március 14. és 1954. szeptember 9. között a Váci Országos Börtönben, 1954. szeptember 9. és 1956. július 24. között Tatabányán, 1956. július 24. és 1956. október 28. között Csolnokon töltötte. 1956. szeptember 6-án a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 003-1-11/1956. számú határozatával büntetésének időtartamát 12 évi börtönbüntetésre csökkentette, „kegyelemből”. 1956. október 28-a és 1956. december 31-e között „szabadon”. 1957. június 5-ig a Budapesti Országos Börtönben volt, amikor is „feltételesén” szabadult. 1981. március 9-én a büntetett előélet hátránya alóli mentesítésre beadott kegyelmi kérvényt ügyvédje visszavonta. A később beadott kegyelmi

kérvényeit 1986. május 8-án, illetve 1987. április 21-én elutasították.

HU BFL VII. 101. c. 2266/1948; HU BFL VII. 102. a. 176/1945; HU BFL VII. 5. e. 16642/1949; HU BFL XXV. 101. b. 2. 7339.

38.

? Nem sikerült azonosítani.

39.

FEJŐS LÁSZLÓ, (8962) magántisztviselő (Szek-szárd, 1922. augusztus 25.-?)

Reálgimnáziumi érettségi vizsga után magántisztviselőként dolgozott. 1946. április 17-én háborús és népellenes bűncselekmények elkövetésének vádjával előzetes letartóztatásba került. A Budapesti Népbíróság Nb. VIII. 2126/8/1946/5. számú ítéletével, 1946. október 18-án 5 évi kényszermunkára ítélte és politikai jogainak gyakorlását 10 évre felfüggesztette. A Népbíróságok Országos Tanácsa NOT II. 7950/1946/11. számú ítéletével 5 évi kényszermunkára, teljes vagyonekobjzásra és politikai jogai gyakorlásának 10 évre történő felfüggesztésére ítélte. A NOT ítélet időpontja 1948. december 6., az ítélet jogerőre emelkedésének időpontja 1949. május 4. (Sic!) 1953. december 6-án feltételesen szabadlábra helyezték. 1955. július 14-én az Államvédelmi Hatóság szervezkedés vádjával – az akkor könyvelőként dolgozó Fejős Lászlót – letartóztatta. A Legfelsőbb Bíróság B IV. 001131/1956. számú ítéletével 8 évi börtönbüntetésre és teljes vagyonekobjzásra ítélte. 1956. január 7-től töltötte a büntetését. 1963. április 2-án a

Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1963. évi. 4. számú törvényerejű rendelete 1. §. /1./ bekezdés a. pontja értelmében mentesül a szabadságvesztés büntetés további végrehajtása alól. A szabadságvesztését töltő Fejős Lászlót 1963. április 2-től 1963. június 1-jéig „visszatartották” a Budapesti Országos Börtönben.

HU BFL VII. 101. c. 2667/1948; HU BFL VII. 101. c 3867/1949;
HU BFL XXV. 101. b. 2162/1946; HU BFL XXV. 101. b. 2. 5837.

Felhasznált irodalom

A Nemzeti Gyászpark és a Kisfogház (NÖRI Füzetek 5.) Nemzeti Örökség Intézete, Budapest, 2018.

A szovjet elhárítás hálójában. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság ismeretlen dokumentumai 1945-ből. Szerkesztette, a jegyzetek és a bevezető tanulmányt írta: Baráth Magdolna. Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára – Kronosz Kiadó, Budapest–Pécs, 2024.

Dálnoki Veress Lajosné: Szabadság nélkül. Ujváry Griff – Nemzetőr, München, 1978.

Donáth György utolsó szó jogán mondott beszéde. Szerkesztő: Csicsery-Rónay István. Occidental Press. Washington, 1988. (Budapesti kiadása 1998-ban.)

Földesi Margit: A megszállók szabadsága. Kairosz Kiadó, Budapest, 2002.

Gellért Ádám: Donáth György, egy antiszemita politikus országgyűlési portréja. Napi Történelmi Forrás, 2016/02/16. https://napitortenelmiforras.blog.hu/2016/02/26/donath_gyorgy_egy_antiszemita_politikus_orzaggyulesi_portreja (megtekintve: 2025. július 11.)

Iratok a magyar igazságszolgáltatás történetéhez, IV. kötet. Kúriai teljes ülések, Népbírószági statisztikák, IM – állásfoglalások Kegyelmi előterjesztések, Nagy Imre és társai ügyei. Szerkesztette: Szabó Győző – Horváth Ibolya – Zinner Tibor – Solt

Pál – Zanathy János. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt., Budapest, 1995.

Kende Péter: Tisztelgés egy mártír előtt. Magyar Hírlap, 1997. április 15. 7. old.

Kubinyi Ferenc: Az első kirakatper. Beszélő, 1988. 2. szám, 15–16. old.

Lám Béla: Emlékképek, gyertyafényben 12 év háborúban és békében 1943–1954. Magánkiadás, Budapest, 1998.

Lőrincz József – Mezey Barna: A magyar börtönügy története. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2019.

Magyar Katolikus Lexikon. XIII. kötet, Szentlitan, Szent István Társulat, Budapest, 2008.

Országgyűlési Almanach az 1939–1944. évi országgyűlésről. Szerkesztette: Haeffler István. Haeffler István kiadása, Budapest, 1940.

Szakály Sándor: A 2. vkf. osztály. Tanulmányok a magyar katonai hírszerzés és kémelhárítás történetéből 1918–1945. Második, javított és kiegészített kiadás. Magyar Napló Kiadó – VERITAS Történetkutató Intézet, Budapest, 2015.

Szakály Sándor: A magyar katonai felső vezetés 1938–1945. Lexikon és Adattár. Második, javított, kiegészített kiadás. Ister Kiadó, Budapest, 2003.

Szakály Sándor: Akik a magyar királyi csendőrséget 1919 és 1945 között vezették. Történelmi–statistikai áttekintés a magyar királyi csendőrség felső vezetőiről. Második, javított és kiegészített kiadás. Magyar Napló Kiadó, Budapest, 2014.

Szakály Sándor: Budapesti Gyűjtőfogház. Egy

1947-es emlékkönyv lapjait forgatva. Magyar Nemzet, 1989. szeptember 30. 10. old.

Szekér Nóra: Titkos társaság. A Magyar Testvéri Közösség története. Jaffa Kiadó, Budapest, 2017.

Szent-Iványi Domokos: Visszatekintés 1941–1972. (Magyar Szemle Könyvek) Budapest, 2016.

Váci Hírlap, 1987. január 24. 1. old.

Vitézek albuma. K. n., h. n., é. n.

Levéltári jelzetek

- BFL Budapest Főváros Levéltára
- VII. A jogszolgáltatás területi szervei (1841–1956)
- 5. Budapesti Királyi Büntetőtörvényszék iratai (1897–1950)
 - e. Népbíróságtól átvett peres ügyek iratai (1949–1950)
 - 101. Budapesti Királyi Országos Gyűjtőfogház (1947-től Budapesti Országos Büntetőintézet, 1951-től Budapesti Országos Börtön) iratai (1896–1951)
 - c. Fegyencörzskönyvek (1896–1950)
 - d. Rabtörzskönyvek (1896–1950)
 - 102. Budapesti Királyi Büntetőtörvényszéki Fogház iratai (1895–1950)
 - a. Fogolytörzskönyvek (1895–1950)
- XXV. A jogszolgáltatás területi szervei (1945–2013)
- Budapesti Népbíróság iratai (1945–1949)
- Büntetőperes iratok (1945–1949)
- 101. Budapesti Fegyház és Börtön iratai (1950–1990)
 - a. Igazgatási iratok (1950–1990)
 - 1. Általános iratok (1954–1990)
 - b. Fogvatartottakra vonatkozó iratok (1951–1990)
 - c. Egészségügyi iratok (1950–1961)
- Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum Hadtörténelmi Levéltár és Térképtár,
Tiszti személyügyi anyagok

Országos Széchényi Könyvtár, Gyászjelentések
gyűjteménye
VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár Szemé-
lyi Kárpótlási iratok

Rövidítések

Bp.	-	Budapest
Bpest	-	Budapest
egyet. hallg.	-	egyetemi hallgató
Fhdgy	-	főhadnagy
fsz	-	földszint
Gyf.	-	Gyűjtőfogház
Gy. f.	-	Gyűjtőfogház
hdgy.	-	hadnagy
jun	-	június
jul	-	július
tbk.	-	tábornok
vezds.	-	vezérezredes
vf.	-	vizsgálati fogoly
947	-	1947

Névmutató

- ? Gyula 56
Ady Endre 30
András Sándor 16, 36,
100–101
Bajai László 7, 14, 20, 36,
85
Balogh Miklós 72, 118–119
Baráth Magdolna 114, 120,
126
Bilkey Papp Zoltán 113,
119–120
Borza József 7, 117–118
Braunitzer Imre 78, 122
Caesar, Julius 52
Carthaginensis, Cyprianus
42
Csicsery-Rónay István 87,
126
Dálnoki Veress Lajosné
94, 126
Donáth György, dr. 16, 20,
87–88, 100, 126
Eötvös György 8
Ézsaiás próféta 24
Faludi Gábor 42, 105–106
Fejős László 82, 124–125
Flórián László 16, 34,
99–100
Fodorné Bozó Brigitta 9
Fokta Lajos 66, 116
Földesi Margit 87, 94, 101,
114, 126
Gellért Ádám 88, 126
Görgey Vince, görgői és
toporczi, vitéz 16, 32,
98–99
Gulyás János 78, 123–124
Guriga 74, 119
Győry (Schmid) József
Ágost 30, 96
Hadi (Hartmann) Jenő 16,
40, 103–105
Haeffler István 88, 90,
127
Homolay Zoltán 76, 119–
120
Horváth Ibolya 88, 98–
99, 103, 107, 109, 112,
114, 118, 120, 122, 126
Jeremiás próféta 62
Jézus Krisztus 18, 38, 48, 78
K. Horváth Sándor 78,
121–122
Kádár Mihály, dr. 113
Kende Péter 88, 127
Kiss Gabriella 9

- Klébert Ferenc 16, 30,
97–98
- Kubinyi Ferenc 88, 127
- Lám Béla 7, 127
- László (1925-ig Laucsek)
Dezső, vitéz 48, 107–109
- Longfellow, Henry W. 40
- Lőrincz József 6, 127
- Máté evangélista 60
- Maurus, Terentianus 6
- Mencseli Györgyné 109
- Mezey Barna 6, 127
- Miklósi (Michelberger)
József 58, 112
- Murger János 46, 106–107
- Nemerey (1927-ig Gross)
Márton, vitéz 16, 26,
91–92
- Nietzsche, Friedrich 76
- Orosz József 16, 28, 95–96
- Pálinkás András 62, 114–
115
- Piukovich József, dr. 5,
16, 24, 89–90
- Schwalm József 68, 116–
117
- Solt Pál 88, 98–99, 103,
107, 109, 112, 114, 118,
120, 122, 126
- Szabó Győző 88, 98–99,
103, 107, 109, 112, 114,
118, 120, 122, 126
- Szakály Sándor 10, 92, 94,
101, 109, 127
- Szálasi Ferenc 114
- Szekér Nóra 87, 94, 101, 128
- Széki Gábor 66, 115–116
- Szent Teréz 18
- Szent-Iványi Domokos
87, 94, 101, 128
- Szlazsánszky Ernő 16, 22,
88–89
- Tassy Ferenc 16, 18, 86
- Tibóth Kálmán 64, 115
- Tildy Zoltán 113, 120
- Tóth K. Gyula, vitéz 16,
36, 101–102
- Várkonyi (1932-ig Velzer,
másutt Welser) István
52, 111
- Veres Péter 76
- Veress Lajos, dálnoki,
primor 16, 28, 92–94
- Wittich-Eperjesi
(Eperjessy Wittich)
Zoltán 16, 38, 102–103
- Zanathy János 88, 98–99,
103, 107, 109, 112, 114,
118, 120, 122, 127
- Zinner Tibor 9, 88, 98–
99, 103, 107, 109, 112,
114, 118, 120, 122, 126
- Zsigmond Géza 50, 110–
111

Földrajzi nevek mutatója

- Albertfalva 101
Almásfüzitő 116
Amerikai Egyesült
Államok 95–96, 115
Ausztria 93, 100–101
Bácsalmás 89
Bács–Bodrog vármegye
89–90
Bogyiszló 113
Bölcske 114
Brassó/Brasov 91
Budaörs 97
Budapest 6–8, 12, 20, 26,
58, 85–128
California 95
Csolnok 113, 123
Debrecen 91
Dombóvár 117–118
Dunaföldvár 114
Eger 86
Florida 115
Fót 111
Garany 98
Gyöngyös 86
Gyönk 89–90
Harta 117
Kanada 101
Kápolna 86
Kaposvár 91
Kassa/Kosice 99–100, 108
Kazincbarcika 7
Kecskemét 96
Keszthely 110
Kismarton/Eisenstadt 100
Kistarcsa 7, 111
Lavocsne 110
London 92
Lovászpata 17
Lugos/Lugoj 100
Magyar Köztársaság 87,
94, 97–98, 102, 107,
109, 112–113, 117, 120–
122
Magyar Népköztársaság
92, 103–104, 106, 113,
117, 120–123, 125
Magyarország 9, 14, 48,
90–91, 98
Magyarországi
Tanácsköztársaság 92
Márianosztra 92, 94
Mencenezf/Medzev 99
Mezőkövesd 16, 18, 86
Mountain View
(California) 96
München 94, 126

Nagyasszonyfalva 121
Nagy-Britannia 94
Nagylucska/Veliki Lucski
101
Nagy Mihály/Michalovce
119
Német Birodalom 90–91,
93, 111
Németország 108
New Port Richey (Florida)
115
Palánka/Backa Palanka
110
Pasco (Florida) 115
Pécs 114, 120, 126
Pécsvárad 105
Pest vármegye 89
Románia 91–92, 100
Rozsnyó 110
San Jose (California) 95
Sepsiszentgyörgy/Sfantu
Georghe 92
Somogyvámos 116
Sopron 103–104
Szeged 92
Székesfehérvár 96, 116
Szekszárd 105, 116, 124
Szerbia 110
Szilvásbalhás 117
Szlovákia 99, 119
Szombathely 121
Szovjetunió 7
Tatabánya 123
Tokaj-Hegyalja 89
Tolna megye 90
Újpest 102, 104
Ukrajna 7, 101
Ungvár/Uzsgorod 7
Vác 90, 101, 103, 111–112,
115–116, 118, 120, 123
Vágújhely/Nové Mesto
nad Váhom 88
Várpalota 85
Washington 88, 126

Tartalom

Az Emlékkönyvről	6
Az emlékkönyv lapjai	11
Az Emlékkönyvbe bejegyzést írók	87
Felhasznált irodalom	128
Levéltári jelzetek	131
Rövidítések	133
Névmutató	134
Földrajzi nevek mutatója	136

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS:
Typografika Kft., Békéscsaba